Täysistunto

Tiistai 21.6.2016 klo 14.00—0.59

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 43/2016 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 11/2016 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

21.54 **Emma Kari vihr:** Arvoisa rouva puhemies! Me kävimme tästä esityksestä todella pitkän, monituntisen keskustelun viime viikolla, ja sen keskustelun pohjalta on kyllä täysin selvää, että oppositiopuolueitten ja hallituspuolueitten näkemykset ihmisoikeuksista ja ihmisten välisestä yhdenvertaisuudesta ja ihmisten oikeudesta omaan perheeseen eroavat toisistaan todella fundamentaalilla tavalla.

Tämä esitys on täysin epäinhimillinen, tämä esitys on julma, ja sitä ovat vastustaneet kaikki Suomen uskontokunnat, sitä ovat vastustaneet kaikki ihmisoikeusjärjestöt, kaikki lastenoikeusjärjestöt, Amnesty, Suomen Pakolaisapu, Unicef, Plan, Kirkon Ulkomaanapu, Lastensuojelun Keskusliitto, Pelastakaa Lapset, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Väestöliitto, Marttaliitto ja niin edelleen ja niin edelleen ja niin edelleen. Kaikki nämä lastensuojelun ja ihmisoikeuksien asiantuntijat ovat yhtä mieltä siitä, että tämä hallituksen esitys heikentää juuri niitten lasten asemaa, jotka ovat jo valmiiksi kaikista heikoimmassa asemassa. Ja vaikka tätä kritiikkiä on toistuvasti tuotu esille ja näitä ongelmakohtia on toistuvasti tuotu esille, niin hallitus ei ole silti suostunut perääntymään yhdessäkään yksityiskohdassa tässä epäinhimillisessä lakiesityksessä.

Sen takia, arvoisa puhemies, minulla ei ole tässä kohtaa mitään muuta vaihtoehtoa kuin esittää hallituksen esityksen hylkäämistä.

21.56 **Timo Harakka sd:** Arvoisa puhemies! Mielelläni kannatan edustaja Karin esitystä. Tämä on, kuten hän tuossa totesi, epäinhimillinen laki, joka käytännössä lopettaa alaikäisten turvapaikanhakijoiden perheenyhdistämiset.

SDP:n valiokuntaryhmä esitti kolme erittäin painavaa ja perusteltua muutosesitystä, joilla tämän lain kaikkein julmimmat vaikutukset olisivat edes hiukan tasaantuneet, mutta edes terve järki ei tässä saanut vallata alaa, inhimillisyydestä nyt puhumattakaan.

Tulorajoista on käyty paljon keskustelua, virheellistäkin keskustelua. Kaikki suomalaiset kahden lapsen perheet eivät tukien jälkeenkään yllä 2 600 euron nettotuloihin. Tulorajoja ei ole määritelty lakiin, vaan ne ovat viranomaisten ohjeellista käytäntöä. Kun uudes-

sakaan laissa ei edes määritellä, millä perusteilla tulorajaohjeet määritellään, mahdollisuus mielivaltaan on suuri — eikä alaikäisille pidä määritellä mitään tulorajoja, jollei tarkoitus ole täysin estää lapsia saamasta perhettään Suomeen, kuten taitaa olla.

Perheiden rikkominen — siis niidenkin perheiden, jotka olivat olemassa ennen pakolaismatkalle lähtöä — johtaa varmuudella tulijan katkeroitumiseen, syrjäyttämiseen, mahdollisesti radikalisoitumiseen. Kun kävimme äskettäin Kajaanissa, vastaanottokeskuksen johtaja kertoi, että tavallisin syy kotoutumiskoulutuksen keskeytykseen on maahanmuuttajan huoli ja stressi perheestään.

Hallitus työntää ehdoin tahdoin maahanmuuttajat suomalaisen yhteiskunnan ulkopuolelle. Haluaisin sanoa, että kantakoon myös vastuun seurauksista, mutta sitä hallitus ei voi tehdä. Koemme pahimmat seuraukset vasta vuosia sen jälkeen, kun tämä hallitus on pantu viralta.

21.58 **Johanna Karimäki vihr:** Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys perheenyhdistämisen ehtojen kiristämisestä tekee perheenyhdistämisen käytännössä lähes mahdottomaksi. Esitys asettaa kansainvälistä suojelua saavien perheenyhdistämisen ehdoksi riittävän toimeentulon. Kaksilapsisen perheen osalta se tarkoittaa 2 600 euron nettokuukausituloja. Pakolaisaseman saaneelle ehdotettu kolmen kuukauden poikkeus toimeentulon edellytyksestä on epärealistinen ja riittämätön. Perheenyhdistämistä hakeva voi joutua matkustamaan pitkiä matkoja vaarallisia reittejä lähimpään Suomen suurlähetystöön jättämään hakemuksen. Ruuhkat suurlähetystön käsittelyssä voivat myös estää käsittelyn määräajassa. Hallintovaliokunta painottikin mahdollisuutta poiketa tulorajoista poikkeuksellisen painavasta syystä tai lapsen edun niin vaatiessa. Hallituksen esityksessä poikkeamisesta annetut soveltamisesimerkit — lapsen vakava sairaus tai vamma — osoittavat, että kyse on erittäin poikkeuksellisesta menettelystä. Lapsen etu ei toteudu tässä esityksessä. Lapsiasiavaltuutettu vetosikin meihin kaikkiin: "Suomi — ole kokoasi suurempi, käännä katseesi tulevaisuuteen, kasvuun, ihmeeseen, lapseen."

Hallitus väittää muutosten olevan välttämättömiä, jotta Suomi ei näyttäytyisi poikkeuksellisen houkuttelevana maana turvapaikanhakijoille. Pakolaisten perheenyhdistäminen Suomeen on kuitenkin tehty erittäin vaikeaksi jo nyt. Perheenyhdistämishakemuksen voi tehdä vain ulkomailta käsin, mikä on edustustoverkoston leikkaamisen, viisumikäytäntöjen, raskaan byrokratian ja välimatkojen takia käytännössä hyvin vaikeaa.

Perheenyhdistämisen vaikeuttaminen lyö poskille myös kotouttamisen tavoitteiden kanssa. Perheestä erossa eläminen lisää inhimillistä kärsimystä ja haittaa suuresti kotoutumisen onnistumista. Kaukana olevat perheenjäsenet kärsivät tilanteesta kohtuuttomasti. Kiristämällä perheenyhdistämistä ajetaan heikoimmassa asemassa olevat, naiset ja lapset, vaarallisille reiteille turvapaikanhakijoiksi.

Vastaanottokeskuksissamme on paljon nuoria miehiä, joiden läheiset ja rakkaat ovat jossain kaukana. Ystäväni auttaa vapaaehtoisena näitä pakolaisia vastaanottokeskuksessa ja opettaa heille suomen kieltä. Tunnelma vastaanottokeskuksessa on muuttunut epätietoiseksi, hallituksen suunnitelmat huolettavat. Tänne tullessaan he haluavat nopeasti päästä tekemään työtä ja päästä nopeasti uuteen alkuun. He kantavat vaimonsa ja lastensa kuvia taskussaan ja kysyvät, koska saan perheeni tänne. Eräs nuori pakolainen kertoi, että hänen sisarensa mies sai surmansa taistelussa ja pian tämän jälkeen sisar menehtyi pommituksessa. Kaksi pientä lasta jäivät orvoiksi Syyriaan. Eikö eno voi saada lapsia luokseen turvaan?

Nämä ihmiset ovat tulleet hakemaan Suomesta turvapaikkaa. Pakolaiset eivät ole avaruudesta tulleita muukalaisia, vaan he ovat ihmisiä, jotka ovat menettäneet paljon. He ovat hengenvaarassa, ja heillä on hätä läheistensä puolesta. Nyt tarvitaan sydäntä näiden ihmisten tilanteelle ja lasten hädälle. Se on myös viisas ratkaisu, sillä hallituksen ajama esitys johtaisi kotoutumisen epäonnistumiseen ja sosiaalisiin ongelmiin.

Euroopan rajoilla ihmisiä pidetään kuraisilla leireillä piikkilanka-aitojen takana. Ovet Eurooppaan on suljettu. Euroopan idea on siinä, että yhdessä olemme vahvempia ja olemme rauhan puolesta. Euroopan on kohdattava yhdessä suuri humanitäärinen pakolaiskriisi, kannettava maittain solidaarisesti vastuuta. Ihmisillä on oikeus paeta sotaa ja vainoa, oikeus saada turvapaikka. Oikeus perheeseen on perustavaa laatua oleva ihmisoikeus.

Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Karin esittämää hallituksen esityksen hylkäystä.

22.03 **Joona Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Edelleen palaan siihen samaan keskusteluun, mikä tässä salissa viikko sitten käytiin, ja kun tätä maahanmuuttopolitiikkaa nyt ajattelee, niin ainakin itselleni tulee mieleen kolme sanaa, joita sen pitäisi noudattaa.

Ensimmäinen on totta kai se, että me hoidamme omaa politiikkaamme vastuullisesti. Toinen on se, että me hyväksymme sen tosiasian, mikä on yhteiskunnan kantokyky. Mutta kolmantena ja tärkeimpänä sanana on inhimillisyys. Ja sitten kun tätä esitystä katsotaan nimenomaan inhimillisyyden näkökulmasta, niin on myönnettävä, että tässä on perustavanlaatuisia valuvikoja.

Jos nyt ajatellaan vaikkapa lasten asemaa tässä hallituksen esityksessä ja mikäli tämä toteutuu, niin tosiasiassa moni yksin Suomeen tulleista turvapaikanhakijoista, joka on täältä oleskeluluvan saanut, ei ikinä tule saamaan perhettään Suomeen. Ja nyt olisi syytä myös hallituspuolueiden tämä tosiasia myöntää. Tämä jos mikä kyllä lyö korville lasten oikeuksia ja varmasti ainakin osittain aiheuttaa sitä, että tietyiltä osin esimerkiksi radikalisoitumiseen me tarjoamme lisää siemeniä, kun emme hoida kotouttamista niin kuin se pitäisi hoitaa.

Toinen liittyy näihin tulorajoihin. Jos kantasuomalaisistakaan 80 prosenttia ei näillä tulorajoilla saisi perhettään tuotua Suomeen, niin kyllä se kertoo jotain niistä vaatimuksista, joita me asetamme maahanmuuttajille. Ja nyt kun tämä esitys on menossa läpi, niin toivoisin kyllä, että hallitus ihan rehellisesti toteaisi sen, että tällä linjalla hallituksen toive (Puhemies koputtaa) on se, että yhtäkään perhettä yksikään pakolainen ei Suomeen saa.

22.05 **Outi Alanko-Kahiluoto vihr:** Arvoisa rouva puhemies! Kiitän edellistä puhujaa hyvin koskettavasta ja hyvästä puheenvuorosta.

Hallitus on kiristämässä perheenyhdistämisen ehtoja tilanteessa, jossa tuhannet Suomeen saapuvat elävät erossa läheisistään. Meillä on käsittelyssä lakiesitys, joka kaventaa perheenyhdistämisen mahdollisuudet lähes olemattomiin. Perheenyhdistämisen ehtona olevat tulorajat laajennettaisiin vaatimukseksi kaikille kansainvälistä suojelua Suomesta saaneille. Aikuisen, joka haluaa Suomeen luokseen puolison ja kaksi lasta, pitäisi tienata kuukaudessa 2 600 euroa nettona. Tämä on suuri summa keskivertosuomalaiselle, joka on saanut täällä koulutuksen ja jolla on ollut koko elämä aikaa rakentaa verkostoa, suhteita, ihmissuhteita Suomessa, saati sitten ihmiselle, joka on tullut tänne vaikeista olosuhteista, kenties traumaattisista olosuhteista, ja jonka henkiset, fyysiset ja taloudelliset voimavarat ovat vähissä.

Hallituksen ministeri Orpo on toistuvasti perustellut lakiesitystä sillä, että riittävän yhtenäisen EU-lainsäädännön puuttuessa Suomikin on menossa kohti EU:n minimitasoa. Mutta EU-direktiivissä kuitenkin sanotaan ihan suoraan, että sen tarkoitus ei ole laskea maiden suojelun tasoa minimiin. Päinvastoin, sen tarkoitus on turvata kaikkein haavoittuvimpien ihmisten asema. Eikä hallitus voi mennä EU:n selän taakse, EU ei sanele Suomen hallituksen politiikkaa.

On myös huomattava, että kaikki panostukset kotoutumiseen, josta tänäkin iltana on puhuttu, ovat hukkaan heitettyjä, jos Suomeen tulleen ihmisen puoliso ja lapset ovat sodan keskellä tai vaarassa joutua sinne takaisin.

Jo aiempien kiristysten seurauksena perheenyhdistäminen on Suomessa jo nyt todella vaikeaa. Vihreät ovat johdonmukaisesti vastustaneet perheenyhdistämisen kiristyksiä niin hallituksessa ollessaan kuin oppositiossa. Me emme hyväksy maahanmuuttajavastaisen politiikan lähtökohtaa, jossa jatkuvasti kyseenalaistetaan hädänalaisten ihmisten motiiveja ja viitataan kintaalla ihmisyydelle.

Olemme huolissamme myös siitä, että Suomi ei kunnioita lasten oikeuksia. Lapsiasiavaltuutetun mukaan Suomi ei ota perheenyhdistämispäätöksissä riittävästi huomioon lapsen etua. Lapsen oikeuksien sopimus edellyttäisi, että lasta ei eroteta vanhemmistaan kuin aivan poikkeustapauksissa, perustelluissa tapauksissa. Nyt Maahanmuuttoviraston tiukan tulkinnan seurauksena vain ani harvalla lapsella katsotaan olevan oikeus omiin vanhempiinsa, ja hallituksen ajamat kiristykset heikentäisivät lapsen asemaa entisestään. Suomen hallitus on tekemässä lähes mahdottomaksi sen, että lapset saisivat perheensä luokseen ja turvaan, kun pääsäännön pitäisi olla se, että Suomessa jo olevaa perhettä ei hajoteta ja Suomesta jo turvaa saaneen lapsen pitäisi voida saada perhe luokseen. Tämä olisi paitsi inhimillistä myös kotoutumista tukevaa, kuten on moneen kertaan todettu.

Arvoisa rouva puhemies! Niin sanottuihin vetovoimatekijöihin vedoten hallitus on kuitenkin heikentämässä tietoisesti lapsen etua. Hallituksen omassa esityksessä todetaan, että toimeentulokriteerin ulottaminen lapsiin tekee perheenyhdistämisestä näissä tapauksissa käytännössä mahdotonta. Tätä ei voi pitää moraalisesti perusteltavana, inhimillisenä politiikkana.

Arvoisa rouva puhemies! Oikeus perheeseen ei saa olla vain varakkaan oikeus. Oikeus perheeseen on ihmisoikeus, kuten edellinen puhuja hyvin totesi. Näillä perustein kannatan edustaja Karin hylkäysesitystä.

22.10 **Ville Niinistö vihr:** Arvoisa puhemies! Olen syvästi huolissani siitä yhteiskunnallisesta kehityksestä, mikä Suomessa on maahanmuuttajien ja pakolaisten oikeuksiin liittyvissä kysymyksissä tapahtumassa. Meillä on hallituksessa puolue, jonka kansanedustajat täällä viime viikollakin keskustelussa avoimesti iloitsivat, jopa unelmoivat, siitä, että ihmisoikeuksien rajoittaminen ja pakolaisten oikeuksien rajoittaminen on tavoiteltava poliittinen päämäärä. Sitten meillä on hallituksessa kaksi muuta puoluetta, jotka ovat mukana toteuttamassa tätä politiikkaa mutta eivät halua siitä ihan hirveän paljon puhua tai osoittaa kantavansa siitä vastuuta. Edustaja Zyskowicz kyllä paikalla on, mutta hänenkin perusteensa ovat yhtä lailla sellaisia, että ei voi sanoa, että ihmisarvon puolustaminen ja lasten oikeuksien puolustaminen olisivat siinä ajattelussa ytimessä.

Olen huolissani siitä, että vaikka koko suomalainen kansalaisyhteiskunta — pakolaisasioita tuntevat järjestöt, kansalaisjärjestöt, hyvinvointiasioita ja lasten oikeuksia käsittelevät järjestöt ja muut toimijat — on vedonnut hallitukseen, että se vetäisi tämän lakiesityk-

sen pois, myös uskontokunnat kaikki yhdessä ovat vedonneet hallitukseen, että se vetäisi tämän esityksen pois, niin näin ei ole tehty. Minä ymmärrän sen, että perussuomalainen puolue tavoittelee tällaista yhteiskuntaa, jossa ihmisten oikeuksia rajoitetaan, mutta sitä minä ihmettelen, miksi sisäministeri Petteri Orpo haluaa jäädä historiaan ministerinä, jonka sisäministeritoimikauden aikana Suomi valmisteli lakiesityksen, joka on nuivempikin kuin perussuomalaisten Halla-ahon Nuiva manifesti.

Tässä perheenyhdistämisen rajoitukset ulotetaan koskemaan Suomesta myös turvapaikan saaneita ja alaikäisiä lapsia tavalla, joka tekee käytännössä perheenyhdistämisen mahdottomaksi, niin kuin nämä asiantuntijat ovat tässä arvioineet. Minkälainen on maan hallitus, joka antaa sellaisen viestin ihmisille, että ne, jotka ovat Suomesta turvaa jo saaneet, joista on todettu, että heillä on hätä, eivät voi saada perhettään tai lapsiaan Suomeen? Se on vakavan, vakavan itsetutkiskelun paikka, että meillä on hallitus, joka tällaisen esityksen nyt vie eduskunnassa läpi, osa sitä aktiivisesti puolustaen ja tavoitellen ja osa vähän hiljaa häpeillen. Mutta jos hävettää, kannattaa vetää lakiesitys pois. Siksi minä vetoan vielä siihen, että hallituspuolueet ja erityisesti ministeri Orpo harkitsisivat vielä, että huomenna hallituspuolueet voisivat äänestyksessä tämän lakiesityksen torjua ja että lakiesitys hylätään. Näin ollen itse kannatan myös edustaja Karin tekemää hylkäysehdotusta.

Haluan myös sanoa yhden konkreettisen asian, joka viime viikon keskustelujen jälkeen ilmeni. Kysymys oli Ranskan ja Ison-Britannian Unicefin teettämästä selvityksestä, joka koskee niitä lapsia — 60:tä lasta oli tutkittu — jotka ovat Ranskassa olevissa leireissä ja joiden perheistä useimmat ovat jo Isossa-Britanniassa, ja sitä, miten näitä yksin olevia lapsia kohdellaan näillä leireillä. Suosittelen jokaista kansanedustajaa tutustumaan tämän selvityksen tuloksiin. Se ei ole tietystikään täysin verrannollinen Suomen tilanteeseen, mutta vastaavan tyyppisiä tilanteita on myös Turkissa ja muualla Lähi-idässä olevissa pakolaisleireissä raportoitu, ja nämä havainnot olivat todella kovia. Yksin olevat lapset — joiden perhe siis odottaa, että he voisivat perheenyhdistämisen kautta tai muuta kautta saada lapsensa luokseen ja että he ovat jo Länsi-Euroopassa, sivistysvaltioiksi itseään kutsuvissa maissa — joutuvat seksuaalisen hyväksikäytön, kiristyksen, väkivallan ja kaikenlaisen muun manipuloinnin uhreiksi näillä leireillä, ja heillä on vanhemmat, jotka odottavat heidän saamistaan luokseen. Ajatelkaa, miltä näistä vanhemmista tuntuu, kun he tietävät, että heidän lapsensa odottavat, että he voivat päästä heidän luokseen, ja he ovat siellä leireillä. Meillä on varmasti Suomessakin vanhempia, ja itse olen tavannut useita, jotka ovat huolissaan heidän lastensa ja puolisojensa tilanteesta omissa kotimaissaan, mutta myös useissa tapauksissa huolissaan perheistään, jotka ovat jo kotimaasta pakoon lähteneet mutta odottavat siellä lähialueen leireillä, niin kuin esimerkiksi Turkissa, Jordaniassa tai Libanonissa.

Jos Suomi haluaisi osoittaa vastuuta tästä tilanteesta ja tunnistaa sen, että me emme halua, että lapset ja naiset yhä kasvavassa määrin tulevat vaarallisia reittejä yli Välimeren, nyt yhä enemmän tämän EU—Turkki-sopimuksen myötä, joka on sekin täysin epäinhimillinen, sen myötä yhä enemmän vielä vaarallisempaa reittiä Libyan kautta pyrkivät Eurooppaan, niin silloinhan meidän pitäisi juuri mahdollistaa laillisia reittejä tulla Eurooppaan niille, joilla täällä jo omaisia on, jotta perheet voivat olla yhdessä. Meidän pitäisi vahvistaa kehitysyhteistyötä, rauhanrakentamista ja laillisia reittejä tulla Eurooppaan, jotta se huoli, joka ajaa ihmisiä, se hätä ja vaino, joka ajaa ihmisiä hakeutumaan sitten näitä vaikeita reittejä, jopa salakuljettajien armoilla, kohti Eurooppaa, voisi tyrehtyä.

Jos hallitus nyt sulkee näitä laillisia reittejä, niin silloin se antaa vain sitä viestiä, että me emme halua auttaa ihmisiä, edes niitä, joita me olemme jo tänne vastaanottaneet, ja se an-

taa sen viestin, että me toivomme, että muutkaan eivät täältä tulisi apua hakemaan. Sellainen maa Suomi ei ole mielestäni ollut. Se ei ole se ihmiskuva, mikä meillä on lähimmäisistä, että me käännämme selkämme, kun ihminen on avun tarpeessa. Meidän yhteiskuntamme on rakennettu sen varaan, sen rawlsilaisen oikeudenmukaisuusperiaatteen varaan, että yhteiskunnan pitäisi olla sellainen, että se on oikeudenmukainen kaikille niin, että riippumatta siitä, mikä sinun oma asemasi yhteiskunnassa on tai että sinä et tiedä omaa asemaasi yhteiskunnassa, me miettisimme, että rakentaisimme yhteiskunnan sellaiseksi, että meillä kaikilla olisi siinä hyvä olla, ennen kuin me tiedämme oman paikkamme siinä.

Tämän ajattelun juuri siitä, että kaikille luodaan mahdollisuuksia pärjätä ja kaikkia tuetaan, pitäisi olla pohjoismaisen hyvinvointivaltion perusperiaate. Valitettavasti nyt yhä useampi maa Euroopassa on lähtenyt heikentämään eniten hädänalaisten ihmisten oikeuksia eli heidän, jotka hakevat perheineen turvaa Euroopasta, ja se on häpeällistä. Minusta on erityisen häpeällistä, että Suomen hallitus tässä asiassa on menossa aivan etujoukoissa kohti heikompaa ihmisoikeuksien suojaa ja heikompia oikeuksia lapsille tavalla, joka ei ole missään nimessä kunniallista kenellekään tässä maassa. Minun on vaikea ymmärtää, miksi hallitus ei ole valinnut sitä tietä, että se etsii Euroopassa ja EU:ssa yhteisiä solidaarisia ratkaisuja, vaan niiden puuttuessa se on itse lähtenyt sille tielle, jossa oikeuksia mahdollisimman nopeasti kavennetaan. Se on väärä suunta, ja sillä ei luoda rauhaa ja turvaa myöskään suomalaisille, koska meidänkin oma sijaintimme tässä maailmassa on osoittanut, että suomalaistenkin etu on se, että tässä maailmassa pienistä pidetään huolta: pienistä ihmisistä, pienistä kansoista ja lapsista.

22.19 **Matti Semi vas:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Niinistö puhui äsken tuossa koskettavasti, ja jäin miettimään, että milläs tässä laittaa paremmaksi, mutta riittää varmasti, kun vain puhutaan asioista niin kuin ne tuntuvat olevan meillä ja siitä, mitenkä me ajattelemme näistä asioista.

Kun itse ajattelen tätä tilannetta, mikä meillä on nyt menossa tämän pakolaiskriisin osalta Euroopassa, niin sehän on meillä sillä tavalla, että tämä on toisen maailmansodan jälkeen kaikkein pahin kriisi pakolaisten osalta, mitä tässä on tapahtunut. Nyt tämä ehdotettu lakiuudistus on minusta kyseenalainen reaktio. Kun tämmöistä humanitääristä kriisiä kohtaan yritetään antaa apua, niin sitä vastoin toimitaan koko ajan, että humanitääristä apua pyrittäisiin antamaan ollenkaan. Se toimii myös vastoin meidän kansainvälisiä periaatteita, mitä me olemme sopineet tässä vuosien varrella ja mitenkä olemme pyrkineet hoitamaan ihmisten hätää ja apua.

Jos miettii tätä EU:n perheenyhdistämisdirektiiviä, niin siinä lausutaan, että pakolaisten perheiden yhdistämisessä olisi säädettävä tavanomaista suotuisammista edellytyksistä heidän haavoittuvan asemansa vuoksi. Kyllä he ovat haavoittuvassa asemassa, he ovat lähteneet pakoon sitä julmaa tilannetta, mikä heillä on siellä lähtömaassaan ollut. Nyt tämä hallituksen esitys esimerkiksi tulorajojen osalta ei vastaa yhtään tätä perheenyhdistämisdirektiiviä. Tämä tuloraja on huomattavasti korkeampi kuin monella kantasuomalaisella perheellä on työssä ansaittunakin tulona ollut. Ja sitten pitää muistaa se, että kun näitä päätöksiä mietitään ja tätä hallituksen päätöstä, niin yksi tärkeimpiä asioita kotouttamisessa on myös se, että perheet ovat läsnä, saadaan perhe kokoon ja pystytään yhdessä lähtemään tekemään sitä työtä oman hyvinvoinnin eteen ja parantamaan sitä yhteistä asemaa. Kun me hyväksymme ne ihmiset tänne, niin hehän kotoutuvat ja ovat osa meidän yhteiskuntaamme. Ja kun itse mietin tätä lakia vielä, niin kyllä se vaikuttaa siltä, että täällä kaikin tavoin

pyritään estämään tätä kotouttamisen onnistumista sekä estämään lapselta se oman perheen saanti, löytäminen ja yhdessä eläminen.

Arvoisa puheenjohtaja! Kannatan edustaja Karin tekemää esitystä. — Kiitos.

22.22 **Leena Meri ps:** Arvoisa rouva puhemies ja kaikki paikalla olijat! Kun palataan hallituksen esityksen tavoitteisiin, niin hallitus on tuonut esille, niin kuin kaikki olemme varmaan moneen kertaan nämä lukeneet, että haluamme hallita maahanmuuttoa, vähentää maahanmuuton kustannuksia ja edistää suojelua sekä edistää sitä, että perheenkokoaja kykenisi vastaamaan perheen toimeentulosta.

Täällä on käytetty puheenvuoroja, kuten julkisuudessakin monesti ihmiset kysyvät, miksi toimeentuloedellytyksiä nyt kiristetään. Silloin on syntynyt monille semmoinen mielikuva, että olemme muuttaneet jotenkin näitä toimeentulorajan edellytyksiä. On nyt ihan hyvä alkuun sanoa, että ne ovat kuitenkin säilyneet vanhoina, niitä ei ole nostettu ja ne on sidottu sitten toimeentuloedellytyksiin ja siellä on harkintaa. Perustuslakivaliokunta korosti, että lapsen etua ja perheen etua tulee asiassa huomioida. Siellä on tiettyjä kulueriä, kuten lapsilisä, jotka huomioidaan siinä tulonmuodostuksessa, niin että se ei ole pelkkää ansiotuloa. Sitten kun puhutaan näistä ja tuodaan näitä asioita esille, niin puhutaan ihan tarkkaan niistä juuri sen takia, että ihmisille ei synny vääriä käsityksiä.

Edustaja Niinistö totesi, että täällä on joku puolue — ilmeisesti perussuomalaiset — joka unelmoi ihmisten oikeuksien rajoittamisesta, ja tämä hallituksen esitys on pahempi kuin Halla-ahon Nuiva manifesti. En tiedä, mitä tarkoitit tällä. Perussuomalaiset ovat keskustelleet maahanmuutosta pitkään, tuoneet esille niitä asioita, mitä ongelmia siitä on tullut kotoutumisen kannalta, kuluja. En minä tiedä, unelmoimmeko me yhtään mistään sen enempää. Me tuomme asioita pöydälle ja keskusteluun. On aina niin helppo tietyllä lailla olla se hyvä ja avoin silloin, kun on tiukka taloudellinen tilanne. On paljon ikävämpi seistä täällä puolustamassa silloin näitä hallituksen esityksiä ja tuoda myös sitä suomalaisten näkökulmaa.

Täällä on myös ihmisiä, jotka ajattelevat niin, että me olemme joutuneet tinkimään monista asioista, on leikattu, on kiristetty, meidän talous on tiukka, miksi meidän pitäisi silloin olla kaikessa niin avomielisiä. Meidän täytyy myös ymmärtää sitä, että kaikki kansalaiset eivät ajattele näin. Kuitenkin muistuttaisin, että perussuomalaisia on äänestänyt yli 500 000 ihmistä. He kokevat loukkaavana sen, että he ovat meidän kanssamme samanmielisiä. Minä en ole nähnyt tässä salissa yhtäkään ihmistä, joka täällä olisi liputtanut ihmisten oikeuksien rajoitusten puolesta. (Ville Niinistö: Viime torstaina!) — No, minä en ole ollut täällä paikalla, ja minä en koskaan ole sillä lailla käyttäytynyt. Ja miten kukakin tilanteen tulkitsee, se täytyy muistaa.

Tämä on vakava paikka Euroopalle. Meillä on täällä satojatuhansia, miljooniakin ihmisiä liikkeellä. Varmasti on näin, täällä joku edustaja puhui siitä, muistaakseni Niinistö, että lapsilla on siellä paha olla ja on aikuisillakin. Olen katsonut itsekin niitä dokumentteja. Tämä on ihan katastrofaalinen tilanne, mikä nyt on päällä, ja sitten on vielä se, että meillä on odotettavissa vielä ympäristöpakolaisuus ilmastonmuutoksen vuoksi.

Minun henkilökohtainen mielipiteeni on se, että ei tämä ratkea sillä, että me lähdemme siirtämään puoli maailmaa toiselle puolelle maapalloa, vaan kyllä meidän täytyisi myös lähteä ratkomaan niitä ongelmia siellä. Missään tapauksessa ei ole hyväksyttävää millään tavoin pahoinpidellä, raiskata, kohdella ihmisiä ihmisarvoa alentavasti. Se on ehdottomasti kaikkien mielestä tuomittavaa. En usko yhdenkään perussuomalaisen ajattelevan, että

tässä on jotenkin niin kuin juhlimisen arvoinen asia. Minusta ihan oikeasti se tuntuu henkilökohtaisesti ihan pahalta istua tuolla. Varsinkin kun istumme, edustaja Niinistö, perustuslakivaliokunnassa, niin en ole koskaan puhunut kenestäkään ihmisestä epäkunnioittavasti ainakaan omasta mielestäni.

Sitten haluaisin muistuttaa vielä siitä, että Euroopassa on maita, jotka ovat nyt kiristäneet tätä maahanmuuttopolitiikkaa ja yhdenmukaistaneet sitä. Ajatuksena on ollut myös se, että nämä maahanmuuton edellytykset olisivat suurin piirtein samanlaiset. Saksassa esimerkiksi on paljon tiukempaa. Siellä vaaditaan lisäksi kotoutumista ja asuntoa, jota meillä ei nyt vaadita. Meillä on se kolmen kuukauden aika, kun pakolainen voi hakea sitä perheenyhdistämistä. Hallintovaliokuntahan oli sitä selvittänyt, että jos johtuu viranomaisesta se syy, että sitä hakemusta ei ole voinut sinne jättää tai käsitellä, niin sen voi jättää myöhemmin.

Tuossa kun katsoin uutisia, niin Ruotsi on juuri hyväksynyt erittäin tiukan perheenyhdistämistä koskevan lainsäädännön, elikkä siellä on pääsääntönä se, että aina tulee määräaikainen oleskelulupa eikä lyhyihin oleskelulupiin saa lainkaan perheenyhdistämistä ja pidemmänkin osalta saa vain, jos pystyy elättämään. En nyt halua sanoa, että tämä on jotenkin hieno asia, että meillä on maailmassa näin suuri hätätilanne, mutta me olemme erittäin suurten kysymysten edessä.

Me käytimme tuossa muutaman tunnin keskustellessamme Suomen taloudesta, että mistä voidaan leikata, lapsilisistä ja kaikesta. Valitettavasti me voimme ottaa vain sen määrän ihmisiä kuin me pystymme järkevästi ottamaan ottaen huomion meidän oman tilanteen, oman turvallisuustilanteen, oman taloustilanteen ja sen, mitä me pystymme kotouttamaan ihmisiä. Mutta toivon, että puhutaan näistä jatkossakin, ja se on hyvä asia, että puhutaan ja saadaan olla eri mieltä.

Sitten vielä haluaisin lasten osalta sanoa sen, että itse ainakaan en halunnut — ja niin kuin perustuslakivaliokunta totesi lausunnossaan myöskin, emme halunneet — poistaa kokonaan yksin tulevilta lapsilta sitä toimeentuloedellytystä sen vuoksi, ettei lapsia käytettäisi hyväksi, että heidät lähetetään yksin tuonne maailmalle ja sitten he voivat toimia perheenkokoajina. Tämmöinen maailman katastrofi, kun ihmisillä on hätä, ei ole kenellekään ilonaihe. Toivon, että tämmöisiä puheenvuoroja ei enää tule, kukaan ei siitä iloitse.

22.29 **Ville Niinistö vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvä, että edustaja Meri piti puheenvuoronsa. En ollut siitä samaa mieltä, mutta se oli kunnioittavaan sävyyn esitetty, ja hän voisi perehtyä edustaja Elon, edustaja Eerolan ja edustaja Mäkelän viime viikon torstain keskustelussa käyttämiin puheenvuoroihin, joihin itse viittasin siinä, että he selkeästi olivat hyvin iloisia tästä kehityksestä, mitä tällä lakiesityksellä tehdään tavalla, jota omassa puheenvuorossani kuvailin.

Toiseksi pitää korostaa sitä, että kaikki muut kysymykset, mitä edustaja Meri toi esille siitä, miten ylipäätään voidaan varmistaa suurten ihmisjoukkojen joutuessa lähtemään kotiseuduiltaan inhimillinen kohtelu eri tavoin ja varmistaa, että ihmiset voivat pysyä lähellä kotiseutujaan, ovat ihan eri kysymyksiä kuin se, onko heillä, jotka ovat jo Suomessa, oikeus ja mahdollisuus saada tänne rakkaimpiaan: viemmekö me ihmisiltä, jotka tulevat jäämään tänne ja joiden me haluamme kotoutuvan ja työllistyvän, oikeuden — käytännössä teemme sen lähes mahdottomaksi — että he voivat saada lapsensa ja puolisonsa tänne? Se on erityisen julmaa, ja se on myös taloudellisesti haitallista.

22.30 **Eva Biaudet r:** Arvoisa puhemies! Oli hyvä, että edustaja Niinistö vastasi edustaja Merelle. Olisi todella ollut erittäin hyvä, että olisitte ollut täällä viime viikolla, koska en tiedä, kehtaanko edes kertoa siitä kenellekään, joka ei kuullut niitä puheenvuoroja, jotka täällä esitettiin ja jotka nimenomaan olivat ilkkuvia ja iloisia siitä, että voidaan estää ihmisten oikeuksia toteutumasta. Ja ei ollut väliä, puhuttiinko lapsista vai haavoittuvassa asemassa olevista ihmisistä.

Perustuslakivaliokuntahan on nimenomaan sanonut lausunnossaan, että on erittäin kyseenalainen lähtökohta lainsäädännölle, että pyritään tekemään Suomi vähemmän houkuttelevaksi turvapaikanhakijoille. Ja voi ehkä kysyä, kun tänään on keskusteltu turvallisuuspolitiikasta ja on keskusteltu talouspolitiikasta, miten voi olla Suomen edun mukaista tehdä Suomi vähemmän houkuttelevan tuntuiseksi kenestäkään — maaksi, jossa lasten oikeuksista ei välitetä, lapsia ei haluta suojella, perheiden yhteen saattamista ei haluta turvata, vieraiden ihmisten hädästä ei haluta välittää.

Olen vuosikausia taistellut edustaja Zyskowiczin kanssa näistä turvapaikka-asioista, joissa me olemme olleet aina eri puolilla, mutta uutta on tämä, kun kuitenkin silloin sekä kokoomuksessa että keskustassa on kuitenkin ollut aika selviä voimia, jotka ovat kuitenkin myöskin puolustaneet ihmisarvoista turvapaikkapolitiikkaa. Tällä hetkellä tuntuu siltä, että sellaisia ihmisiä ei ole, ainakaan heitä ei täällä näy hallituspuolueissa, mikä on tietenkin tosi surullista. Keskustelin Elisabeth Rehnin kanssa, joka puhui siitä minun kanssani, että ennen tämä olisi ollut selvä omantunnon kysymys jokaiselle, joka äänestää huomenna, heikennetäänkö nyt sitten lasten oikeuksia vai ei. (Puhemies koputtaa) Toivon, että se voisi olla sitä kaikille. Jokainen kuitenkin joutuu kantamaan tästä vastuuta.

22.32 **Sanna Marin sd:** Arvoisa puhemies! Perheenyhdistämisen ehdot ovat jo nyt aika kireät, ja perheenyhdistäminen on hankalaa, ja näiden ehtojen kiristäminen entisestään on sydämetöntä ja julmaa politiikkaa. Itsekin olin tuossa keskustelussa viime viikolla, kun sitä tässä salissa käytiin, ja valitettavasti se keskustelu ei ollut kauhean inhimillistä, aika ajoin ei edes kauhean asiallista, vaan tuli hyvin surullinen kuva siitä tilanteesta, johon perinteisesti ihmisoikeuksia kunnioittava ja niillä ylpeillyt maa, Suomi, on ajautunut tällä hallituskaudella.

Erityisen surullinen ja pahoillani olen siitä, että tässä salissa ei viime viikon keskustelussa ollut, mutta ei myöskään nyt ole, kokoomuksen edustajia juurikaan, edustaja Zyskowiczia lukuun ottamatta, ei keskustan edustajia, sillä tiedän, että näiden puolueiden sisällä varmasti on kansanedustajaihmisiä, jotka näkevät, että nämä käsittelyssä olevat esitykset ovat hyvin ongelmallisia lasten näkökulmasta, perheiden näkökulmasta, ihmisoikeuksien näkökulmasta ja kaikista heikoimmassa asemassa maailmassa olevien ihmisten näkökulmasta. Sen takia toivoisin, että nämä edustajat, jotka sitten salissa äänestävät näistä surullisista esityksistä, olisivat täällä salissa, kuuntelisivat tätä keskustelua, osallistuisivat siihen ja perustelisivat sen, minkä takia he ovat tämän hallituksen esityksen takana, joka on julma, joka on epäinhimillinen, joka on todella surullinen kuva nyky-Suomen tilanteesta, siitä, mihin me olemme ajautuneet.

Itse kannatan edustaja Karin tekemää hylkäysesitystä ja todella toivon, että ihmisyys (Puhemies koputtaa) voittaa tässä salissa, kun tästä äänestetään: emme anna näiden kamalien esitysten mennä läpi, ajattelemme lapsia, pidämme ihmisoikeuksista vastakin kiinni.

22.34 **Ben Zyskowicz kok:** Arvoisa rouva puhemies! Arvoisat kansanedustajat! Kun täällä aikaisemmin keskustelin ja olin eri mieltä vihreiden kanssa talouspolitiikasta, olin ja olen sitä mieltä, että he bluffaavat väittäessään, että heillä on vaihtoehdot hallituksen säästöille. Tämän asian osalta olen sitä mieltä, että vihreät eivät bluffaa. He ovat aidosti sillä kannalla ja vilpittömästi sillä linjalla, mitä näissä maahanmuuttoasioissa ovat aikaisemmin olleet ja nytkin ovat. Sen sijaan olen sitä mieltä, että he sulkevat silmänsä tietyiltä epämukavilta tosiasioilta, jotka liittyvät akuuttiin pakolaiskriisiin Euroopassa, ja toisaalta olen sitä mieltä, että näissä konkreettisissa lakiesityksissä, kuten tässä, he tarkastelevat asiaa niiden turvapaikanhakijoiden kannalta, jotka ovat jo Suomessa, mutta eivät halua ottaa huomioon tässä yhteydessä tehtävien ratkaisujen laajempia vaikutuksia Suomeen saapuvien turvapaikanhakijoiden määriin.

Haluan tässä puheenvuorossa ja osin myös vastauksena esitettyihin kysymyksiin ja näkemyksiin todeta muutaman perusasian.

Minkä vuoksi tällaista perheenyhdistämistä vaikeuttavaa lakia ollaan nyt säätämässä? Euroopassa yleisesti ja Pohjoismaissa kaikissa maissa — tai sanotaan täsmällisesti, että lähes kaikissa maissa — ollaan kiristämässä perheenyhdistämisen ehtoja. Tämän toiminnan tavoitteena ja tarkoituksena on pyrkiä vaikuttamaan siihen, minkälaiset määrät turvapaikanhakijoita Euroopassa vallitsevassa pakolaiskriisissä kuhunkin maahan hakeutuu. Jos Suomi ei toimisi samoin kuin muut Euroopan maat ja samoin kuin muut Pohjoismaat, vaan esimerkiksi meidän perheenyhdistämissääntömme olisivat selvästi suotuisampia kuin muiden Pohjoismaiden ja muiden Euroopan maiden, niin on aivan selvää minun mielestäni — ja tämä ei ole mikään kielteinen ihmiskäsitys — että silloin Suomeen hakeutuu turvapaikanhakijoita enemmän kuin mitä me pystymme kohtuullisesti arvioiden onnistuneesti kotouttamaan. Meillä on Euroopassa viime vuonna ollut toista miljoonaa turvapaikanhakijaa, tänä vuonna on jo satojatuhansia. Tulevista määristä emme tiedä, ennen kuin tämä akuutti kriisi saadaan toivottavasti hallintaan.

Täällä on kannettu paljon huolta siitä, että jos perheenyhdistäminen ei ole mahdollista, se vaikeuttaa kotoutumista. Tämä on totta. Mutta eikö yhtä totta ole se, että kaikki pyrkimykset kotoutumisen onnistumiseksi valuvat hiekkaan, jos ne määrät, joita suomalainen yhteiskunta yrittää kotouttaa, ylittävät selvästi sen määrän kuin missä meillä on minkäänlaiset realistiset edellytykset onnistua? Viime vuonna Suomeen tuli yli 32 000 turvapaikanhakijaa. Me selviämme käsitykseni mukaan tästä yhdestä piikistä. Meillä on suuria vaikeuksia: lisäbudjetissa satoja miljoonia lisää, kuntapaikoista huutava pula, tulkeista pula, puhuttelijoista pula, Helsingin hallinto-oikeus tukkeutumassa, korkein hallinto-oikeus tukkeutumassa ja niin edelleen. Mutta me selviämme tästä. Mutta mikäli turvapaikanhakijoiden määrä tänä vuonna, ensi vuonna, seuraavana vuonna, johtuen siitä, että meillä on suotuisammat perheenyhdistämismahdollisuudet kuin muissa maissa, nousee uudelleen kymmeniintuhansiin, meillä ei ole mitään realistisia edellytyksiä onnistua kotouttamisessa. Tämän viime vuoden tulijamääränkin, tai niiden määrä, jotka saavat jäädä Suomeen, haasteet ovat kotoutumisen osalta vasta edessä, ja ne haasteet ovat suuria, kuten kaikki tiedämme. Jos joka vuosi puhuttaisiin lähivuosina tällaisista määristä, me emme onnistu — emme tämän turvapaikkaprosessin hallitsemisessa, emme kotouttamisessa kaikkine niine seurauksineen, joista täällä kerrotaan, kun puhutaan perheenyhdistämisen vaikeutumisesta, syrjäytymisestä, radikalisoitumisesta, yhteiskunnan ulkopuolelle jäämisestä, ulkopuolisuuden tunteesta kaikkine seurauksineen, mitä siitä seuraa. Sen vuoksi tämä laki säädetään.

Kun edustaja Biaudet sanoi ensimmäisessä käsittelyssä, että ei vetovoimatekijöillä ole merkitystä, kun siitä ei ole mitään akateemisia tutkimuksia, niin edustaja Biaudet on tässä asiassa täysin väärässä. Vetovoimatekijöillä on huomattava merkitys. (Eva Biaudet: Ei tutkimusten mukaan!) Minkä takia tuhannet irakilaiset viime syksynä tulivat halki Balkanin, halki Itävallan, halki Saksan, halki Tanskan, halki Ruotsin Suomeen, tänne Euroopan perälle, hakemaan juuri täältä turvapaikkaa? Mikseivät he hakeneet muualta, Virosta esimerkiksi? (Ville Niinistö: Ruotsista!) — Ruotsista, Tanskasta, Saksasta, Itävallasta? Nämä kymmenettuhannet eivät hakeneet Ruotsista, he tulivat tänne. — Minun mielestäni on aivan selvää, ja tässä on tuhansia todistajia, että vetovoimatekijöillä on merkitystä. Sen lisäksi jokainen meistä on voinut lukea mediasta ihan näiden asianomaisten omia lausuntoja siitä, että he hakeutuivat Suomeen, koska heillä on se käsitys, että Suomesta saa oleskeluluvan helpommin ja tänne saa perheensä helpommin.

Jos ei vetovoimatekijöillä ole merkitystä, niin minkä takia Ruotsin hallitus on tänään valtiopäivillä äänestänyt läpi sellaisen perheenyhdistämisuudistuksen, joka on tiukempi kuin Suomen? Minkä takia Ruotsin vihreät, edustaja Niinistö, joka tunnette heidät hyvin, ovat esittäneet tällaista teidän kuvailunne mukaan julmaa, epäinhimillistä, outoa ihmiskäsitystä edustavaa esitystä Ruotsin valtiopäivillä? (Ville Niinistö: Hyvä kysymys!) Minkä takia Ruotsin demarit, edustaja Räsänen, edustaja Marin, ovat ehdottaneet tällaista Ruotsin valtiopäivillä, jos ei vetovoimatekijöillä ole merkitystä ja jos nämä perheenyhdistämisasiat eivät ole vetovoimatekijöitä? Minkä takia? Edustaja Kari, luuletteko, että teidän puoluesisarenne ja -veljenne Ruotsissa ovat ilkeyttään, pahaa pahuuttaan — vihreät Ruotsissa, missä on lukemattomia maahanmuuttajataustaisia ihmisiä mukana puolueessa — lähteneet kiristämään perheenyhdistämisen ehtoja? Vai onko kyse siitä, että he kokevat välttämättömäksi vaikuttaa näihin vetovoimatekijöihin, joista tämä perheenyhdistämisasia on yksi?

Luen, mitä Ruotsin valtiopäivillä sanoi eräs edustaja tämänpäiväisessä keskustelussa Helsingin Sanomien mukaan: "Ruotsista yhdessä Kreikan, Romanian, Kyproksen ja Maltan ohella tulee yksi niistä maista, joka antaa heikoimman suojan pakeneville perheille. Se, että estämme hyvin vaikeassa tilanteessa olevia perheitä elämästä yhdessä, on yksinkertaisesti epäinhimillistä." Kuulostaako tutulta, Suomen vihreät? Tätä ei sanonut Ruotsin valtiopäivillä vihreät, jotka esittävät perheenyhdistämisen tiukentamista, eikä edustaja Reinfeldt, vaan tämän sanoi porvarioppositioon, keskustapuolueeseen kuuluva edustaja Johanna Jönsson valtiopäiväkeskustelussa. (Eva Biaudet: Hyvin sanottu!)

Eli miksi vihreät Ruotsissa tekevät tällaisia ehdotuksia? Antakaa sille hyvä selitys, jos ei ole kyse vetovoimatekijöistä, jos ei ole kyse siitä, että perheenyhdistämisen ehdot ovat yksi vetovoimatekijä. Ruotsin vihreät esittää tiukempia perheenyhdistämisuudistuksia kuin Suomen hallitus. Kun saat toissijaisen suojelun perusteella oleskeluluvan Ruotsissa, sinulla ei käytännössä ole lainkaan mahdollisuutta saada perhettäsi perässä. (Ville Niinistö: Ei tässäkään!) — Ei millään tuloilla, edustaja Niinistö. Ei millään tuloilla. — Näin toimii vihreät Ruotsissa, missä on vihreät ja demarit vastuussa. Mutta Suomessa, missä ei ole vastuussa, voi sulkea silmänsä tosiasioilta ja väittää niitä olemattomiksi.

Toinen kysymys on lapset. Miksi vaikeutetaan lasten mahdollisuuksia saada omat vanhempansa luokseen Suomeen? Kaikki olemme sitä mieltä, eikö totta, että jokainen lapsi haluaa elää vanhempiensa kanssa, jos mahdollista, ja olemme sitä mieltä, että lähtökohtaisesti vanhemmat haluavat elää lastensa kanssa.

Miksi me tiukennamme tätä puolta? Siksi, että Suomen järjestelmä ei olisi kannustava ja houkuttava sille, että Suomeen halki Afrikan, halki Lähi-idän, halki Euroopan lähetettäisiin alaikäisiä lapsia hengenvaarallisille matkoille ihmissalakuljettajien armoille määränpäänä Suomi. Ja edustaja Kari sanoi ensimmäisessä käsittelyssä, että ei tänne lähetetä lapsia. Edustaja Kari, yksinkertaisesti olette väärässä. Viime vuonna Suomeen tuli yli 3 000 yksin saapuvaa alaikäistä lasta: Afganistanista lähes 2 000, Irakista yli 600, Somaliasta yli 250. Luuletteko, edustaja Kari, todella, että nämä sadat lapset ovat paenneet vanhempiensa ja sukujensa luota ja etsiytyneet oma-aloitteisesti ja omasta tahdostaan, omaehtoisesta tahdostaan, tänne Euroopan ja maailman toiseen ääreen? Uskotteko todella sitä? Vai eikö tosiasia, jota te ette halua myöntää, ole se, että siellä vaikeuksissa olevat perheet ja vaarojen keskellä elävät perheet ja erittäin tukalissa oloissa elävät perheet — sitä ei pidä kenenkään kiistää — ovat yhdessä perheen piirissä tai suvun piirissä päättäneet tämän lapsen matkasta (Eva Biaudet: Jotkut ovat, jotkut eivät!) ja myös yhdessä keränneet varat ja rahoittaneet tämän lapsen matkan? Olen kysynyt tätä asiaa myös niin sanotulta kokemusasiantuntijalta, yhdeltä henkilöltä, joka on itse tullut pakolaisena Afganistanista Suomeen, ja saanut häneltä, joka tänä päivänä toimii tulkkina ja tapaa näitä ihmisiä päivittäin, hyvin selvän arvion siitä, että ajatus siitä, että nämä lapset karkaavat perheiltään ja sitten hakeutuvat Suomeen, on täysin väärä. Nämä lapset lähetetään, edustaja Kari. Toisin kuin te sanotte, nämä lapset lähetetään tänne. (Emma Karin välihuuto — Ville Niinistö: Toistuvia väärinymmärryksiä!) Tämä on fakta.

Kysymys on nyt siitä, haluammeko Suomen järjestelmän olevan sellainen, joka kannustaa rikkomaan perheet, joka kannustaa erottamaan lapset vanhemmistaan ja vanhemmat lapsistaan, joka kannustaa lähettämään heidät tänne Suomeen. Tästä on kyse. Minun mielestäni Suomen järjestelmän ei pidä olla tällainen, ja teidänkään, jotka puolustatte perheiden oikeutta elää yhdessä, ei pitäisi tukea sellaisia järjestelmiä, jotka kannustavat perheitä tällaiseen menettelyyn. Viime vuonna puhuttiin siis yli 3 000:sta yksin Suomeen saapuneesta alaikäisestä lapsesta.

Arvoisa puhemies! Lopuksi totean, että tämä tilanne Euroopassahan johtuu tästä pakolaiskriisistä. Uskon, että me kaikki olemme yhtä mieltä siitä, tai toivon, että olemme yhtä mieltä siitä, että yhteisin eurooppalaisin ratkaisuin — joita, edustaja Niinistö, Suomen hallitus ajaa, toisin kuin annoitte ymmärtää — saataisiin tämä tilanne hallintaan ja ottaisimme niitä kaikkein suurimmissa vaikeuksissa olevia ihmisiä suoraan pakolaisleireiltä Euroopan maihin, myös Suomeen, jolloin suomalaisten kiintiöpakolaisten määrä nousisi tietysti huomattavasti suuremmaksi kuin mitä se nyt vuosittain on. Kun on puhuttu siitä, että Ruotsin laki on sentään määräaikainen — se on ollut täällä eräiden Ruotsin lakia jollain tavoin ymmärtävien argumentti — niin haluan sanoa, että mikäli suunta Euroopassa kääntyy ja tällaiset kiristykset loppuvat ja mennään toiseen suuntaan, silloin on mielestäni sekä mahdollista että perusteltua, että myös Suomessa näitä asioita arvioidaan uudelleen. Ja toivon, että pakolaiskriisi saadaan sillä tavoin hallintaan, että tämä uudelleenarviointi voidaan tehdä jo seuraavalla vaalikaudella.

22.49 **Ville Niinistö vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sanon edustaja Zyskowiczille suoraan, että pidän häpeällisenä tämäntyyppistä lainsäädäntöä, oli maa mikä tahansa ja olivat vastuussa olevat puolueet mitä tahansa. Sama arvomaailma pätee Suomessa ja Ruotsissa, ja Ruotsin vihreät ovat kyllä tästä käytännössä heikosta hallituspolitiikasta ja kyvyttömyydestä ajaa omat tavoitteensa läpi hallituksessa saaneet maksaa kovan hinnan:

puolueen toinen puheenjohtaja erosi, ja puolueen kannatus on laskenut. Ruotsin vihreiden kannattajat eivät halua tällaista politiikkaa, minä en olisi siihen suostunut — he olivat heikkoja hallituksessa, kun lähtivät edes tähän määräaikaiseen lakiin mukaan. Ja olen todella iloinen, että sielläkin löytyy kansanedustajia, niin kuin keskustapuolueen kansanedustaja, jotka puolustivat ihmisarvoa siellä käsittelyssä. Mutta Suomen tilanne on vielä paljon paljon helpompi kuin Ruotsin siinä mielessä, että Ruotsi on vastaanottanut moninkertaisen määrän turvapaikanhakijoita lyhyessä ajassa verrattuna siihen, mikä meillä on, ja meillä tämä tilanne ei ole sellainen, että Suomen hallituksen pitäisi itse lähteä aktiivisesti heikentämään ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia rajoittamalla (Puhemies koputtaa) perheenyhdistämistä ennen kuin me saamme EU:ssa solidaariset käytännöt kuntoon, jolloin tälle tielle ei tarvitsisi lähteä ollenkaan.

22.50 **Joona Räsänen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Zyskowiczille voi todeta, että on ihan totta, että muissakin Pohjoismaissa lainsäädäntöä on tiukennettu, ja tältä osin totta kai ymmärtää sen, että Suomessakin varmaan joitakin vaateita tämän tiukentamisen suhteen on.

Mutta sitten pitää myös muistaa ne realiteetit. Otetaan nyt esimerkiksi vaikka tämä Ruotsi. Siellä tämä toimeentulovaatimus on kohtuullisempi kuin Suomessa, Suomessa vaadimme kovempaa toimeentuloa näiltä ihmisiltä kuin Ruotsissa. Ja senpä takia on aika kummallista, että nyt kun vetoatte Ruotsiin, niin kun viime viikolla tässä salissa esitimme, että tämä toimeentulovaatimus tehtäisiin Ruotsin mallin mukaisesti, niin se ei tässä suhteessa kelvannut. Tiukennukset kyllä kelpaavat mutta näköjään lievennykset eivät. Ja sitten myös tämä mittakaava: kun mietitään tätä, että Ruotsi on kantanut kyllä taakkansa, 200 000 ihmistä viime vuonna — 200 000 — ja meillä 30 000, niin eikö ole kuitenkin oikein sanoa, että kyllä Ruotsi tässä oman taakkansa on monin verroin kantanut verrattuna Suomeen?

22.51 **Eva Biaudet r** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lainatakseni edustaja Zyskowiczin bluffijuttua: En tiedä, onko teidän näkemyksenne bluffia vai onko kokoomuksen näkemys bluffia. Olette aina ajaneet turvapaikkamääräysten kiristämistä, aivan riippumatta siitä, onko meillä ollut 1 500 vai 2 000 turvapaikanhakijaa. Tämä on aivan bluffia, että kysymys liittyisi mitenkään tähän uuteen tilanteeseen. En ole koskaan ollut keskustelussa, jossa olisitte puolustaneet turvapaikkasääntöjä, sellaisia liberaalimpia sääntöjä tai lastensuojelusääntöjä. Teidän näkemyksenne eivät ole yhdenmukaisia minkään kansainvälisen asiantuntijajärjestön kanssa, ja ehkä teillä on kokemusasiantuntijoita, mutta yleensä on ehkä hyvä myöskin tutustua vähän laajemmin niiden järjestöjen ja kansainvälisten järjestöjen työhön, jotka ovat nimenomaan käsitelleet siirtolaisuutta, turvapaikanhakijoita, pakolaisuutta, ihmiskauppaa. Kaikki ovat sitä mieltä, (Puhemies koputtaa) että tällaiset kiristykset yleensä tekevät vaarallisemmaksi kaikki reitit (Puhemies koputtaa) lapsille ja naisille, avuttomassa asemassa oleville. Ei... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.]

22.52 **Ben Zyskowicz kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Räsänen, kun vihreät kuulemma Ruotsissa ovat vastustaneet hallituksessa näitä kiristyksiä mutta jääneet alakynteen, niin ilmeisesti Ruotsissa sitten toinen hallituspuolue eli SDP on ainoana aidosti näiden Ruotsin kiristyksen takana. En sano, etteikö Ruotsi olisi ollut hyvin

suopea pakolaispolitiikassaan, mutta pitää muistaa, että viime vuonna Suomeen saapui neljänneksi eniten turvapaikanhakijoita Euroopassa suhteessa väkilukuun.

Mitä sitten tulee näihin tulorajoihin, edustaja Räsänen, voi olla, että meillä on, tai ainakin minulla on, vähän hatarat tiedot Ruotsin lainsäädännöstä, mutta mitä äskenkin luin Helsingin Sanomista, niin Ruotsissa toissijaisen suojelun perusteella oleskeluluvan saaneen turvapaikanhakijan kohdalla mitkään tulot, siis mitkään tulot, eivät riitä siihen, että saisi perheensä yhdistettyä — se on 13 kuukautta, eikä siinä perhettä yhdistetä.

Edustaja Biaudet, teille sanon, että en kyllä tiedä kenenkään tutkijan väittäneen, että nämä sadat tai tuhannet lapset karkaavat kotoa (Puhemies koputtaa) päästäkseen Eurooppaan. Kyllä perhe heidät lähettää. (Eva Biaudet'n välihuuto)

22.53 **Joona Räsänen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On varmaan selvää, että jokainen maa tekee lainsäädäntöä ensisijaisesti omasta lähtökohdastaan, ja en lähde täällä neuvomaan sosialidemokraatteja Ruotsissa, miten heidän pitää omaa lainsäädäntöään kehittää, mutta näihin muutamaan kohtaan nyt edelleen puutun.

On totta, niin kuin edustaja Zyskowicz totesi, että toissijaisen suojelun saaneiden osalta tämä tulorajavaatimus Ruotsissa on se, että siellä mitkään tulot eivät riitä, mutta sitten kun tullaan näihin pakolaisstatuksen saaneiden tulorajoihin, niin siinä Suomessa vaadimme kovempia tulorajoja kuin Ruotsissa. (Ben Zyskowicz: Ei ole tulorajoja ollenkaan!) — Onhan, kolmen kuukauden jälkeen. Jos et kolmen kuukauden jälkeen saa perhettä yhdistettyä, niin tulorajat astuvat voimaan, ja silloin ne ovat kovemmat kuin Ruotsissa. — Viime viikolla, kun esitettiin, että eikö näitä voitaisi kohtuullistaa, kun ajattelen kuitenkin niin, että edustaja Zyskowiczkin haluaa täällä nimenomaan kaikista heikoimpia tässä auttaa, niin se kyllä auttaisi kaikista heikoimpia, jos me kohtuullistaisimme näitä tulorajoja tai pidentäisimme tämän kolmen kuukauden määräaikaa. Ja muuten Ruotsista täytyy myös muistaa se, että siellä esimerkiksi (Puhemies koputtaa) heidän lähetystöverkkonsa on pikkuisen suuremmin resursoitu kuin meillä Suomessa.

22.55 **Sanna Marin sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä tämä edustaja Zyskowiczin puheenvuoro, jonka hän tuosta pöntöstä äsken käytti, kertoo selvästi jotain hänen omista näkemyksistänsä ja arvoistansa liittyen tähän käsittelyssä olevaan kysymykseen. Hän myös tässä puheenvuorossaan äsken viittasi siihen, että hänellä voi olla heikot tiedot Ruotsin tilanteesta. Toivon, että teillä ei kuitenkaan ole niin heikot tiedot tästä itse asiasta ja että ette niihin pohjaa näitä näkemyksiänne, mitä äsken tuolla esititte. Muun muassa Pakolaisneuvonta on koostanut tämmöisen aika hyvän "10 väitettä ja faktaa turvapaikanhakijoista ja pakolaisista" -koosteen nimenomaan tähän perheenyhdistämiskysymykseen liittyen, ja täällä on muun muassa kohta näistä niin kutsutuista ankkurilapsista, jotka itsekin tuossa puheenvuorossanne nostitte esiin. Toivon, että perehdytte siihen huolella, se löytyy muun muassa Pakolaisneuvonnan sivuilta. Jos pikaisesti sieltä luette, niin saatte näihin väitteisiinne ehkä sitten oikeaakin tietoa taustaksi.

22.56 **Ville Niinistö vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Zyskowicz toistuvasti sotkee asioita ja vääristelee toisten argumentteja. Siksi tämä keskustelu on ohipuhumista. Ne, jotka täällä salissa sanovat, että tänne ei lähetetä lapsia, puhuvat tästä ilmiöstä, mitä moni teistä salin toiselta puolelta on suoraan kutsunut ankkurilapsiksi, ja tutkijat ja asiantuntijat sanovat, että sellaista ilmiötä ei ole, että lapsi lähetettäisiin tänne tarkoituk-

sena jotenkin väärinkäyttää järjestelmää. (Ben Zyskowiczin välihuuto) On totta, että varmasti monissa perheissä autetaan vaikka sitä 16-vuotiasta poikaa, jota odottaa pakkovärväys armeijaan tai puolisotilaallisiin joukkoihin tai jonka Isis uhkaa tappaa, jos hän ei suostu tulemaan heidän joukkoihinsa. Kyllä heitä autetaan lähtemään siitä maasta pois, kukaan ei ole kiistänyt sitä, mutta heillä on oikeus hakea turvaa, heillä on perusteet saada turvapaikka, he ovat vainottuja. Ja sellaista ilmiötä, jossa järjestelmää hyväksikäytettäisiin niin, että lähetettäisiin lapsia tänne vain sen takia, että he ovat lapsia, vaikka heillä ei ole oikeata hätää, ei tutkijoiden mukaan ole. Näin ollen tässä puhutaan koko ajan kahdesta eri asiasta.

22.57 **Leena Meri ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen hieman hämmentynyt siitä, että silloin kun tämä hallituksen maahanmuuttopoliittinen ohjelma ja turvapaikkaohjelma syksyllä tai joskus marraskuussa julkaistiin, niin SDP:n puheenjohtaja Antti Rinne vuolaasti kehui näitä meidän toimenpiteitämme. En tiedä sitten, eikö hän ymmärtänyt, mitä perheenyhdistämisellä tullaan tarkoittamaan, vai eikö hän tiennyt sitä, että toimeentuloedellytyksethän ovat nyt jo samat. Tässä ei olla euromääriä muuttamassa.

Sitten olisin vielä muutaman sanan sanonut tuosta lasten lähettämisestä. Me emme perustuslakivaliokunnan lausunnossa siihen nyt vahvasti ottaneet kantaa, mutta me hyväksyimme kuitenkin yksimielisesti tämän hallituksen esityksen näkemyksen siitä, että tämä voi altistaa lapsia hyväksikäytettäviksi. Ja korjatkaa, edustaja Niinistö, jos muistan väärin, että Maahanmuuttoviraston kuulemisessa tuli esille, että tämmöisiä viitteitä on. Muistaisin näin, nyt en ehtinyt tässä kahlata niitä lausuntoja, mutta tämä ei ole ihan tuulesta temmattu väite.

22.58 **Ben Zyskowicz kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Marinille totean, että luulen, että tunnen nämä asiat aika hyvin. Niin kuin edustaja Biaudet kertoi, olemme vuosikymmeniä näistä olleet eri mieltä. (Eva Biaudet: Taistelleet! — Välihuutoja)

Edustaja Ville Niinistö, en puhunut turvapaikkajärjestelmän väärinkäytöstä, vaan puhuin niistä faktoista, että perheet ja suvut lähettävät lapsiaan Eurooppaan, ja motiiveina voi olla, ja monissa tapauksissa varmaan onkin, se, mitä kerroitte, että siellä on värväysriskejä ja muita, mutta motiivina on myös se, että ajatellaan perheen pääsevän perässä. Motiivina on myös jopa se, että Eurooppaan päässyt ja siellä toivottavasti kotoutunut pystyy taloudellisesti tukemaan sinne vaikeisiin olosuhteisiin jäävää perhettä. Jos epäilette tässä sanomaani, niin olen valmis järjestämään, edustaja Ville Niinistö, edustaja Marin ja muut halukkaat, esimerkiksi tapaamisen sellaisen afganistanilaisen, pakolaisena Suomeen tulleen naisen kanssa, joka toimii tänä päivänä tulkkina ja voi kertoa (Puhemies koputtaa) näistä kokemuksista, mitkä hänellä on juuri tänä päivänä olevasta tilanteesta.

22.59 **Joona Räsänen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun edustaja Meri tuossa viittasi siihen, mitä sosialidemokraatit tästä aiheesta ovat aikaisemmin sanoneet tai eivät ole sanoneet, niin kun nyt mietitään vaikka sitä, että hallitus on ilmoittanut, että se ottaa käyttöön niitä keinoja, joita perheenyhdistämisdirektiivi antaa myöden, niin ei esimerkiksi näissä direktiivin sanomissa keinoissa, kun puhutaan tästä turvatusta toimeentulosta, säädellä sitä, miten Suomi määrittää turvatun toimeentulon. Suomi määrittää sen turvatun toimeentulon aivan niin kuin itse haluaa kansallisessa lainsäädännössä, ja senpä takia esitimme, että tätä esitystä, jonka te olette tehneet, voitaisiin kohtuullistaa sillä, että noudattaisimme samaa periaatetta tässä turvatun toimeentulon määrittämisessä kuin Ruotsi nou-

dattaa. Tällä tavalla tekisimme sitä yhteistä pohjoismaista politiikkaa, jota tässä salissa (Puhemies koputtaa) on muuten pitkään peräänkuulutettu ja jota myös te olette peräänkuuluttaneet. Nyt edelleen herää kysymys, minkä ihmeen takia teille ei käy se, että ottaisimme tässä turvatussa toimeentulossa mallia Ruotsista.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Vielä myönnän vastauspuheenvuorot edustajille Niinistö, Meri ja Zyskowicz, ja sen jälkeen menemme puhujalistaan.

23.01 **Ville Niinistö vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Zyskowicz, on varmasti niin, että perheissä on hätä siitä, mitä heidän alaikäisille lapsilleen käy heidän kotimaassaan olosuhteissa, joissa on vainoa, sotaa, sekasortoa, nälänhätää, erilaisia ääriliikkeitä, jotka uhkaavat heidän lastensa tulevaisuutta. Siinä, että näistä oloista perheet lähettävät tai auttavat lastaan lähtemään sieltä pois tai perhe hajoaa sodan jaloissa ja lapset ajautuvat erilleen omasta perheestään, ei ole mitään sellaista, missä pitäisi epäillä heidän motiiviaan niin, että täällä sivistysvaltiossa lainsäädännöllä pitäisi pyrkiä estämään tällaisten ihmisten oikeus hakea turvaa tästä maasta ylipäätään. Nyt tässä on kysymys kuitenkin pohjimmiltaan ihmiskuvasta. Kun te, edustaja Zyskowicz, yritätte kieltää, että tässä ei olisi kysymys ihmiskuvasta, niin te haluatte vähän samaa kuin mitä te ajatte myös sosiaaliturvassa, että sen takia te koette, että kun on joitain väärinkäyttöilmiöitä, niin tavallisten ihmisten ihmisoikeuksia kavennetaan, ja se on aivan väärä suunta. (Puhemies koputtaa) Oikeusvaltion pääsäännön pitää olla se, että varmistetaan ihmisten oikeudet ja sitten arvioidaan aina erityistapaukset erikseen.

23.02 **Leena Meri ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Räsäselle nyt vielä kuitenkin kommentoisin sitä, että minä puhuin siitä, mitä edustaja Rinne, teidän puheenjohtajanne, sanoi viime syksynä, ja te sanoitte sitten, että juu, että hyväksyimme sen ajatuksen, että perheenyhdistämisdirektiivi otettaisiin käyttöön, jos ymmärsin oikein. Siis mehän emme ota sitä edes täysimääräisesti käyttöön. Siellähän on asuntoedellytys ja varallisuusedellytyksiä, ja nyt te puhutte siitä, mitä viime viikon torstaina on keskusteltu. Minä puhuin siitä, mitä teidän puheenjohtajanne on viime marraskuussa puhunut. En minä puhunut mitään siitä, mitä te olette viime torstaina pyytäneet lain peruuttamisesta. Olisi hyvä kuunnella huolellisesti, mistä puhutaan, niin sitten ei tarvitsisi tuoda sellaisia asioita siihen keskusteluun — meillä on ilta muutenkin pitkä — jotka eivät siihen liity.

23.03 **Ben Zyskowicz kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Ville Niinistölle totean vain sen, että kun kannetaan huolta perheistä, lasten oikeudesta elää vanhempiensa kanssa, vanhempien oikeudesta pitää lapset luonaan ja saada lapset luokseen, niin kyllä luulisin, että meidän yhteinen huolemme on se, että Suomen lainsäädäntö ei olisi sellainen, että se on omiaan kannustamaan sellaiseen menettelyyn, jossa alaikäiset lapset erotetaan perheestään, jossa alaikäiset lapset lähetetään ihmissalakuljettajien matkaan hengenvaaralliselle matkalle toiselle puolelle maailmaa. Tästä tässä tältä osin on kyse. Toistan sen, että ellette halua minua uskoa, niin voidaan järjestää vaikka Pikkuparlamentin kuppilaan tapaaminen henkilön kanssa, joka ainakin näiden afganistanilaisten alaikäisten — joita Suomeen on tullut siis parisentuhatta viime vuonna — tilanteen hyvin tuntee.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ja siirrymme puhujalistaan. Totean, että täällä nyt vastauspuheenvuoroja pyytäneet ovat seuraavana varsinaisten puheenvuorojen listalla ja nyt mennään eteenpäin tällä tavalla. — Edustaja Aalto, olkaa hyvä.

23.04 **Touko Aalto vihr:** Arvoisa herra puhemies! Eilen vietettiin maailman pakolaispäivää. Maailman pakolaisongelmaan on kuitenkin kiinnitettävä huomiota vuoden jokaisena päivänä. Voisi kuvitella, että sodan kauhut kokeneessa Suomessa, joka varautui kymmenistä satoihin miljooniin pakolaisiin Neuvostoliiton hajotessa, olisi erityisen hyvää ymmärrystä maailman pakolaistilanteeseen, mutta ei, maamme hallitus on tehnyt kantansa selväksi. Sen sijaan, että se tekisi kaikkensa maailman heikoimpien auttamiseksi, se leikkaa ensinnäkin kehitysyhteistyöstä ennätyksellisen paljon ja tekee perheenyhdistämisestä käytännössä mahdotonta.

Oikeusvaltiossa nimeltä Suomi oikeus perheeseen mitataan joidenkin osalta rahassa. Jos olet saanut myönteisen turvapaikkapäätöksen, sinun täytyy tienata enemmän kuin suomalainen keskimäärin tienaa, jotta voit yhdistää perheesi. Tähän yleensä vastataan, että onhan myönteisen turvapaikkapäätöksen saaneella oikeus perheenyhdistämiseen kolmen kuukauden ajan ilman tulorajoja. Mutta koska perheenyhdistämishakemusta ei voi tehdä ensinnäkään Suomessa oleva henkilö eikä sitä voi tehdä myöskään sähköisesti, on usein ilman rahaa ja henkilöpapereita vailla olevan perheen käytännössä mahdotonta matkustaa lähimpään Suomen suurlähetystöön jättämään hakemus — etenkin, jos joutuu matkustamaan konfliktialueen läpi tai asuu siellä.

Toinen asia, johon tässä yhteydessä viitataan etenkin lasten suhteen, on ulkomaalaislain 39 §:ään jäävä mahdollisuus poiketa tulorajoista poikkeuksellisen painavasta syystä tai lapsen edun niin vaatiessa. Hallituksen esityksessä poikkeamisesta annetut soveltamisesimerkit, lapsen vakava sairaus tai vamma, kuitenkin osoittavat, että kyse on erittäin poikkeuksellisesta menettelystä, jossa lapsen etu ei toteudu riittävällä tavalla.

Arvoisa herra puhemies! Hallituksen tarkoituksena on pyrkiä mahdollisimman hyvään kotouttamiseen. Omilla ehdotuksillaan hallitus kuitenkin vie sen kaikkein tärkeimmän kotouttamista edistävän asian eli perheen. Jokainen meistä voi miettiä omalta kohdaltaan, miten hyvin arki sujuisi, jos joutuisimme olemaan joka hetki peloissamme oman perheemme puolesta ja miettimään, oliko edellinen yhteydenotto se viimeinen kerta, kun kuulee rakkaistaan. Näin on tapahtunut monien niiden ihmisten kohdalla, joita olen lukuisissa vastaanottokeskuksissa Suomessa kasvotusten silmistä silmiin kohdannut. Lisäksi laillisten turvapaikanhakureittien ja mahdollisuuksien tukkiminen johtaa siihen, että muut perheenjäsenet joko ajetaan ihmissalakuljettajien armoille tai pakotetaan jäämään sodan keskelle. Jokainen hukkunut turvapaikanhakija, jokainen konfliktissa kuollut siviili on myös meidän vastuullamme. Me voimme tehdä enemmän, meidän pitää tehdä enemmän, ja meidän pitää vaatia hallitustamme tekemään enemmän.

Arvoisa herra puhemies! Siksi kannatan edustaja Karin tekemää hylkäysesitystä.

23.08 **Krista Mikkonen vihr:** Arvoisa puhemies! Viime viikolla ja tänä iltana tästä laista keskustelussa on varmasti jo sanottu kaikki ne asiat, miksi tämä laki on epäinhimillinen. Lakia ovat täällä vastustaneet oppositiopuolueiden edustajat, ja perussuomalaiset ovat puhuneet sen puolesta. Joidenkin heidän edustajiensa mukaan on perussuomalaisen ideologian mukaista estää maahantulijoita tulemasta tänne.

Kokoomus on täällä urheasti Ben Zyskowiczin suulla koettanut tätä lakia puolustaa. Muita täällä ei heidän puoleltaan olekaan käyttänyt puheenvuoroja kuin yksi edustaja viime viikolla. Keskustalaiset eivät ole käyttäneet yhtään puheenvuoroa. Tämä keskustelu on mielestäni ollut hyvin surullista kuultavaa ja osoittanut todella julmaa ja kylmää ihmiskuvaa hallitukselta.

Tänään, kun ulko- ja turvallisuuspoliittisia linjoja tässä salissa Suomelle yhdessä vedettiin, puhuttiin siitä, miten entistä keskinäisriippuvaisemmassa maailmassa Suomi edistää kansainvälistä vakautta, ihmisoikeuksia, oikeusvaltioperiaatteita ja tasa-arvoa. No, tämä maailmojen entistä suurempi keskinäisriippuvaisuus näkyy esimerkiksi tässä pakolaiskysymyksessä, ja sen takia olisi tärkeää, että Suomi kantaisi tässä oman vastuunsa. Sen lisäksi, että me emme vaikeuta tänne tulleiden ja täältä kansainvälistä suojaa saaneiden ihmisten oikeutta perheeseen, meidän pitää toki myös puuttua entistä voimakkaammin sinne lähtömaihin ja niihin syihin, miksi joudutaan lähtemään. Mutta valitettavasti näitäkään esityksiä hallitus ei ole tuonut.

23.10 **Ville Niinistö vihr:** Arvoisa puhemies! Eivät hallituspuolueiden edustajat voi paeta siitä mihinkään, että tämän esityksen tosiasiallinen käytännön vaikutus ja jopa monien edustajien julki lausuma tavoite on se, että Suomi ottaisi mahdollisimman vähän pakolaisia vastaan, heille olisi mahdollisimman hankalaa tulla tänne ja heille olisi mahdollisimman hankalaa saada turvaa perheilleen, jotta he eivät sitten tänne tulisi. Tämä on hallituspuolueiden tavoite. Ajatus on se, että maailman kriisit ja hätä poistuvat sillä, että kun ne ovat poissa silmistä, ne ovat poissa mielistä.

Suomi voi olla kylmä ja kova, laittaa rajat kiinni ja sen jälkeen ajatella, että asiat olisivat sitten täällä maassa paremmin. No, minä en usko, että sellainen valtio ja sellainen hallitus, joka rajoittaa täältä turvaa hakevien ihmisoikeuksia, pitää myöskään suomalaisista köyhistä kiinni. Ja näyttö osoittaa, että tämä hallitus ei välitäkään suomalaisista köyhistä, koska se on myös leikannut hyvin kovalla kädellä pienituloisilta Suomessa — opiskelijoilta, eläkeläisiltä, sairailta — maksukorotuksia nostamalla. Ja ne puolueet — tässä ei ole nyt paikalla enää perussuomalaisten edustajia — jotka perustelevat sitä, että emme voi auttaa muualta tänne tulevia, sillä, että avun tarve Suomessakin on suuri: miksi he sitten leikkaavat ylipäätään hädänalaisilta ihmisiltä ja oikeudenmukaisuudesta tässä maassa? (Touko Aalto: Hyvä kysymys!) Juuri tämä politiikka on se, joka johtaa sille kaltevalle pinnalle, missä ihmisoikeuksia aletaan myydä sen nimissä, että "nyt on vähän vaikeeta", vaikka samaan aikaan — enkä tykkää yleensä tällaisesta vasemmistopopulismista, mutta kun se on totta — pörssiyhtiöt tekevät hyviä tuloksia ja maksavat korkeita osinkoja. Tämä hallitus ajattelee, että heikompiosaisilta leikkaamalla Suomi nousee. Onhan päivänselvää, että se heikentää yhteiskunnan eheyttä. Ja se, että tällaisessa arvovalinnan paikassa Suomi sivistysvaltiona, oikeusvaltiona ja Pohjoismaana hylkää kaikkein hädänalaisimpien ihmisten oikeudet, on vain perin pohjin väärin. Ja, edustaja Zyskowicz, te ette pysty pakenemaan sitä yhtään mihinkään sillä, että te väittäisitte, että tässä on hyvä tarkoitusperä.

Jos Suomen hallitus haluaisi tavoitella oikeudenmukaista järjestelmää Euroopassa, jolla vältettäisiin se, että ihmiset joutuvat salakuljettajien armoille ja tulevat tänne turvapaikanhakijoiksi vaikeiden reittien kautta, tai jos koetaan, että tämä tilanne ei ole hallinnassa, niin silloin Suomen pitäisi ajaa ihan toisenlaista politiikkaa EU-tasolla. Tämähän, että kansallisilla rajoituksilla rajoitetaan turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten oikeuksia ja kavennetaan laillisia reittejä tulla Eurooppaan, ennen kuin on saatu mitään yhteistä eurooppalaista

solidaarista järjestelmää kasaan, juuri vain ajaa ihmisiä yhä hädänalaisempaan asemaan ja yhä vaikeampiin reitteihin Välimeren yli. Viikoittain satoja ihmisiä kuolee nyt sen takia, että EU—Turkki-sopimus on vaikeuttanut niitten helpompien reittien käyttöä, jolloin ihmiset tulevat sieltä yhä epätoivoisemmissa olosuhteissa, ja nyt perheenyhdistämisen rajoitusten kautta monissa EU-maissa lailliset reitit entisestään kapenevat. Eli kyllä tässä hädänalaisia heitetään kumiveneisiin, ja me tiedämme, miten niille kumiveneille Välimerellä käy.

Arvoisa puhemies! Se, mitä pitäisi tehdä, olisi siis se, että jos nyt EU etenee siihen suuntaan, että ensisijaisesti se maa, johon ensimmäisenä EU-alueella tullaan, ottaisi turvapaikanhakijan käsittelyprosessiin — mikä on EU:n tavoite, sinänsä hyväksyttävä tavoite, ja silloin olisi selkeätä, että ihmisiä autetaan heti heidän tultuaan EU:n sisälle — niin silloin EU:n pitää varmistaa, että näillä mailla on resurssit ja kyky ottaa näitä ihmisiä vastaan, ja silloin pitää olla pysyvä, solidaarinen tapa jakaa kiintiöissä näitä ihmisiä kaikkiin EU-maihin. Suomi on myös EU-rajavaltio, joten meille olisi etua myös siitä, että olisi pysyvä solidaarinen järjestely, jossa pysyvillä kiintiöillä voitaisiin jakaa turvapaikanhakijoita kaikkiin EU-maihin. Mutta Suomen hallitus ei ole ajanut tällaista linjaa EU:ssa. On ajettu tällaista linjaa, että on tämmöiset hätätilanteisiin perustuvat mahdolliset poikkeuskiintiöt, joilla ei rakenneta pysyvää järjestelmää ehkäisemään poikkeuksellisen hädän aiheuttamaa kaaostilannetta — siis se kaaos on silloin meidän maidemme sisällä, kun me emme pysty auttamaan kunnolla ihmisiä, jotka tulevat hädänalaisina meidän rajoillemme — vaan silloin kaaostilanteessa sitten taas ruvetaan miettimään, jaetaanko ihmisiä joillain kiintiöillä. Ja me tiedämme, kuinka heikosti EU kykenee niissä tilanteissa ihmisarvoa kunnioittaviin päätöksiin. Eli nyt pitäisi luoda EU:ssa semmoinen järjestelmä, jossa turvataan turvapaikanhakijan oikeudet: hänet otetaan vastaan siellä ensimmäisessä maassa kunnolla, ja on pysyvä järjestely, jossa ihmisiä siirretään EU:n sisällä niin, että kaikki osallistuvat, kaikki maksavat ja kaikki pyrkivät kotouttamaan ihmiset mahdollisimman hyvin. Silloin myös tällaiset kysymykset, mistä edustaja Zyskowicz puhuu, eli vetovoimatekijät, poistuvat. Eivät ihmiset silloin hakeudu eri EU-maihin sen perusteella, missä on perheenyhdistämisessä löysempi tai tiukempi tulkinta. Kun tällaiseen tavoitteeseen päästään, niin silloin ylipäätään tällaisesta ajattelutavasta, että lähdetään rajoittamaan tässä maassa jo olevien ihmisten oikeuksia saada perheensä tänne, päästään eroon. Mutta ei tämä hallitus halua siitä tiestä eroon tai kysy, miten voidaan päästä sellaiseen maailmaan, oikeudenmukaiseen yhteiskuntaan, jossa ei tarvitse edes miettiä sitä, että eri EU-maissa heikennetään perheenyhdistämisen suojaa. Ei tämä hallitus tavoittele semmoista politiikkaa, vaan tämä hallitus on itse kiireessä, ensimmäisten joukossa, viemässä jopa turvapaikan saaneilta ihmisiltä, kaikkein hädänalaisimmilta ihmisiltä, oikeuden perheenyhdistämiseen.

Kun perustuslakivaliokunnassa käsittelimme tätä asiaa, niin me saimme kyllä kuulla, mitä ovat nämä poikkeusten poikkeusten poikkeukset, mitä meidän laeissa on. Sitten sanotaan, että voidaan miettiä poikkeuksia, mutta tosiasiassa silloin asia yhä enemmän tulee sen hakijan, hädänalaisen, vastuulle. Hänen pitää osata valittaa, hänen pitää tietää oikeutensa. Samanaikaisesti kavennetaan oikeusapua, joten tavallaan vastuu siitä, että ihmisiä, jotka ovat hädässä, autetaan, käännetäänkin sille hädänalaiselle ihmiselle, ja sitten hallitus sanoo, että voihan aina poiketa ja aina voi miettiä lasten etua. No, miten se lapsi voi varmistaa etunsa, jos tämä hallitus oli viemässä häneltä jopa oikeusavun turvapaikkapuhuttelussa? Onneksi perustuslakivaliokunta sentään sanoi, että lapsella pitää olla myös turvapaikkapuhuttelussa oikeusapu läsnä. (Ben Zyskowicz: Kuten hallituksen esityksessä!)

Arvoisa puhemies! Sisäministeri Orpo on sanonut eduskunnassa ja julkisuudessa, että voidaan miettiä, voiko tätä lakia parantaa lasten oikeuksien kannalta, voidaan miettiä sitä, pitäisikö näitä tulorajoja höllentää, voidaan miettiä sitä, pitäisikö alaikäisten lasten olla tämän lain piirissä. Hän puhuu mielellään lämpimiä ja pehmeitä ja humaaneja julkisuudessa, mutta yhtään mitään näistä linjauksista ei näy tämän lain käsittelyssä eduskunnassa. Tämä on julma, kova ja häpeällinen laki, ja sisäministeri Orpo ajaa tätä politiikkaa tässä maassa, ja minä ihmettelen, miksi hän ei ole ollut tässä salissa tällä viikolla eikä viime viikolla puolustamassa sitä, miksi hän haluaa jäädä historiaan sisäministerinä, joka ajaa käytännössä kaikkein hädänalaisimpien ihmisten, pakolaisten, perheenyhdistämisen mahdottomaksi oikeusvaltiossa ja sivistysvaltiossa nimeltä Suomi. Se on häpeällinen historia hänelle, se on häpeällinen historia kokoomukselle, koko tälle hallitukselle. Me tiedämme, että yksi puolue tätä tavoitteli, mutta miksi, edustaja Zyskowicz, kokoomus ja keskusta ovat menneet tähän mukaan, ja miksi te olette ainoa edustaja tässä salissa, joka tätä esitystä siltä puolelta salia puolustaa? Se kertoo siitä, että ei tästä pidetä, mutta silti tehdään, koska "jotkut halusi, ja me nyt mentiin mukaan, koska me ei vaan niin kauheesti välitetä hädänalaisten ihmisten ihmisoikeuksista". Ja se on perin pohjin väärin.

23.18 **Eva Biaudet r:** Arvoisa puhemies! Yli puolet maailman pakolaisista on itse asiassa lapsia, ja tänä vuonna on Välimeren yli tullut yli 213 500 henkilöä Eurooppaan hakemaan turvapaikkaa. Kuolleita on tänä vuonna, jo tämän vuoden aikana, 2 859. Se on tuhat enemmän kuin viime vuonna tähän aikaan, tuhat enemmän kuin viime vuonna. Syy siihen, että enemmän naisia ja lapsia hukkuu tällä hetkellä, on se, että maat, kuten Suomi, viestittävät, että nyt nämä pakolaiset, jotka ovat tänne tulleet, eivät turvallisesti voi saada perheenyhdistämisen kautta perheitään. Miten kukaan kehtaa sanoa, että puolustaa lasten oikeuksia, suojelee, että lapset eivät joudu pulaan, kun mieluummin katsotaan sitä, että Välimereen hukkuu lisää ihmisiä?

Suomi on luvannut sisäisten siirtojen kautta hakea Kreikasta kunnioitettavan määrän turvapaikanhakijoita. Kuitenkaan Suomi ei ole tehnyt mitään toteuttaakseen koko tämän kiintiön. Se on hakenut aivan joitakin satoja ihmisiä ja on tästä ylpeä. Minkä takia me jätämme nämä ihmiset sinne ala-arvoisiin, epäinhimillisiin leireihin Kreikkaan? Koska aiotte tehdä jotain, että täytämme meidän lupauksemme, jotka nyt jo hallitus on tehnyt?

23.19 **Joona Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Ajattelin nyt ihan vielä viimeistä kertaa tähän korokkeellekin tulla. Kun tässä salissa yleensä puhutaan näissä maahanmuuttoasioissa, että pitäisi auttaa tietyssä kohtaa — yleensä näitä kiristyksiä meillä tai muualla perustellaan sillä, että pitäisi sitten auttaa ehkä siellä lähtömaissa tai reitin varrella vastaanottokeskuksissa tai pakolaisleireillä tai sitten jossain muussa maassa ja ei välttämättä sitten täällä — niin on ehkä hyvä tarkastella tätä syvempää trendiä, mikä tässä nyt hallituksella on ollut.

Kaikki hallituspuolueet, perussuomalaiset mukaan lukien, ovat todenneet monta kertaa, että ei ole hyväksi se, että ihminen hakee turvaa meiltä täältä Pohjolasta, vaan pitäisi auttaa paikan päällä. No, sitten jos me tarkastelemme, mitkä ovat ne toimenpiteet, millä hallitus tätä politiikkaa tekee, niin käsittääkseni — hallituspuolueiden edustajat voivat korjata, jos olen väärässä — kuitenkin kehitystyöstä ollaan leikkaamassa merkittävästi resursseja, joilla ollaan juuri pyritty auttamaan paikan päällä. Jos ajatellaan koko tätä pakolaiskriisiä, niitä tekijöitä, mitkä siellä taustalla ovat, niin hyvin yksinkertaisesti tullaan siihen johtopää-

tökseen, että esimerkiksi se, että kansainvälisiltä järjestöiltä, esimerkiksi YK:n pakolaisjärjestöltä, vedettiin resursseja pois, jolloin pakolaisleireillä olosuhteet heikkenivät, ajoi ihmisiä liikkeelle. Eli tältä osin, kun hallituspuolueet sanovat, että pitää auttaa paikan päällä, silloin luulisi, että politiikka esimerkiksi kehitysyhteistyön osalta olisi hieman toisenlaista kuin hallituksella nyt on.

Toinen kommentti yleensä liittyy siihen, että näitä asioita pitää todella ratkaista Euroopan laajuisesti. No, tässä asiassa hallituksella on ehkä pikkuisen parempi rekordi, mutta silti täytyy kyllä muistuttaa, että se kysymys, mikä Eurooppaa on koko ajan hiertänyt, on se, jaetaanko se taakka tasaisesti, kantaako jokainen maa sen vastuun, joka sille kuuluu. Ja tässä oikeastaan virstanpylvääksi muodostui syksyllä se huippukokous, missä päätettiin näistä sisäisistä siirroista. Kuitenkin on hyvä muistuttaa tässäkin salissa, että silloin Suomen kanta oli äänestää tyhjää. Silloin, kun päätettiin siitä, jaetaanko tämä vastuu kaikkien Euroopan maiden kesken, jaetaanko se oikeudenmukaisesti, jaetaanko se kantokyvyn mukaan ja jaetaanko se niin, että se jokaista maata velvoittaa, Suomi äänesti tyhjää. Eli tältäkin osin se hallituksen puhe siitä, että Euroopassa pitäisi jotain tehdä, on ihan kyllä oikein, mutta se vaatii silloin niitä tekoja. Se vaatii silloin myös sitä, että samalla, kun me uudistamme niitä eurooppalaisia käytäntöjä, jotka liittyvät esimerkiksi maahanmuuton hallintaan, Suomi sitoutuu siihen, että Suomi muiden maiden mukana kantaa oman vastuunsa ja sitoutuu esimerkiksi näihin sisäisiin siirtoihin, jolloin me pystymme todella hoitamaan, niin kuin edustaja Niinistö täällä sanoi, että taakka jakautuu oikeudenmukaisemmin, ja jolloin se paine yhtä maata kohden ei kohdistu niin valtavaksi kuin se tällä hetkellä on.

No, sitten vielä siirrytään tähän kolmanteen: Kun sanotaan, että hädänalaisimpia nyt ainakin pitäisi auttaa ihan täällä koti-Suomessa, niin sitten täytyy katsoa, mitä hallitus tekee tässäkin yhteydessä. Ja tässäkin yhteydessä hallitus toteaa, että hädänalaisia autetaan siten, että tiukennamme lainsäädäntöämme jatkuvasti.

Eli kaikilla näillä rintamilla heikennetään. Lähtömaissa me heikennämme pakolaisten asemaa sillä, että me leikkaamme kehitysyhteistyöstä. Euroopassa me heikennämme pakolaisten asemaa sillä, että me emme ole edelleenkään saaneet sitä eurooppalaista yhteistä ratkaisua, ja tässä yhteydessä se, että Suomen hallitus todella päätti äänestää tyhjää viime syksyn huippukokouksessa, ei aikakaan mairittele Suomen hallituksen politiikkaa. Ja sitten vielä kolmanneksi tämä, miten ihmisiä kohdellaan Suomessa — täällä me olemme koko ajan kiristämässä lainsäädäntöämme.

Ja nyt, kun edustaja Zyskowicz siellä kirjoittaa muistiinpanoja ja on varmasti tänne pönttöön vielä nousemassa, haluan todeta hyvin selkeästi sen, että ymmärrän hyvin, että tietyiltä osin esimerkiksi Suomessa ulkomaalaislakia ollaan tiukennettu ja tullaan edelleen tiukentamaan. Hyväksyn sen, ei siinä mitään. Mutta joku järki ja inhimillisyys näissä kiristyksissä pitää pitää mukana. Kun nyt mietitään tätä kyseessä olevaa lakiesitystä esimerkiksi lasten osalta, niin jokainen osaa sen todeta, että lasten osalta tämä esitys on epäinhimillinen. Ja kun täällä viitataan siihen, lähetetäänkö lapset sitten aina hakemaan sitä turvaa, niin olivat meillä perheenyhdistämisen kriteerit mitkä tahansa, jos perheet päättävät lähtömaissa lähettää lapsensa, niin he tämän lähettävät — riippumatta siitä, mikä perheenyhdistämisen lainsäädäntö on — koska joka tapauksessa niihin maihin, missä perheenyhdistämisen lainsäädäntö on vielä tiukempaa kuin Suomessa, silti tulee alaikäisiä turvapaikanhakijoita. Eivät he ole minnekään kadonneet.

Turvapaikanhakijoita tulee joka tapauksessa riippumatta siitä, kuinka tiukka ulkomaalaislainsäädäntö jossain maassa on. Jos tämän perusteella vedettäisiin johtopäätöksiä, että

mitä tiukempi lainsäädäntö, sitä vähemmän tulisi turvapaikanhakijoita, niin nyt voi mennä kysymään Saksasta, miten tämä on heillä toteutunut. Tai Itävallasta. Tai Italiasta. Kyllä turvapaikanhakijoita riittää. Kysymys on nyt enemmän siitä, haluammeko todella auttaa heitä, jotka Suomesta turvaa hakevat ja jotka käyvät läpi pitkän prosessin, jonka aikana todetaan, että he sitä turvaa todella tarvitsevat. Sen jälkeen, kun he ovat oleskeluluvan saaneet, heillä on laillinen peruste oleskella Suomessa, he tarvitsevat silloin kansainvälistä suojelua — haluammeko me tehdä heidän arkensa pikkuisen helpommaksi? Siitähän tässä on loppujen lopuksi kysymys. Ja kaikki ne huojennusesitykset tähän lainsäädäntöön, mistä viime torstaina tässä salissa keskusteltiin, olisivat juuri pikkuisen helpottaneet niitä ihmisiä, joille tätä kansainvälistä suojelua joka tapauksessa annetaan.

Sitten erilaisilla toimenpiteillä puututaan siihen, mihin edustaja Zyskowiczkin on täällä viitannut, kuinka paljon turvapaikanhakijoita on potentiaalisesti edelleen tulossa. Ja tässä yhteydessä on ehkä syytä todeta, että on totta, että riippuen siitä, onko ihminen saanut kansainvälistä suojelua, onko hän saanut pakolaisstatuksen vai onko hän saanut toissijaista suojelua, varmasti on sillä merkitystä, mihin maihin esimerkiksi tietyistä kansallisuuksista turvaa haetaan. Ja kun me tiedämme, että nämä viestit kulkevat kyllä ihmisten välillä verkossa ja niihin liittyy myös paljon tämmöistä disinformaatiota ja vääriä tietoja siitä, miten ehkä sitten tietyissä maissa käytänteet toimivat, niin on tärkeätä, että Suomi myös oikaisee sitä väärää informaatiota, mitä esimerkiksi Irakissa on levitetty. Ja näinhän esimerkiksi viime syksynä Suomi on tehnyt, ja hyvä niin, koska aina meidän täytyy kuitenkin huolehtia siitä, että ne käytänteet, mitkä meillä ovat Suomessa käytössä, myös tiedetään ympäri Eurooppaa.

Mutta tähän loppuun totean edelleen, että nyt toivoisin viimeistään tässä vaiheessa, kun on käynyt ilmi, että hallitus ei niinkään halua auttaa pakolaisia paikan päällä, lähtömaissa, se ei halua auttaa pakolaisia Euroopassa matkan varrella eikä se halua auttaa heitä Suomessa, että sitten kerrottaisiin se rehellisesti, että tämä nyt on tämän hallituksen linja ja sillä mennään. Ainoastaan sitä enää tässä vaiheessa pyydän.

23.29 **Sanna Marin sd:** Arvoisa puhemies! Tässä laissa, lakiehdotuksessa, jota me nyt käsittelemme, on pohjimmiltaan kyse siitä, onko pakolaisella, turvapaikanhakijalla oikeutta perheeseen vai ei, onko näillä ihmisillä oikeutta lähimmäisiin, saada lähimmäisensä turvaan väkivallan, konfliktien, sodan keskeltä, teemmekö me sen valinnan, että edelleen ihmisoikeudet kuuluvat kaikille, myös pakolaisille, perhe kuuluu myös pakolaisille vai ei, koska käytännössä nämä kiristykset, joita nyt ollaan tekemässä perheenyhdistämisten osalta, tarkoittavat sitä, että on lähes mahdotonta saada perhettä enää mukaan tähän uuteen maahan, johon on saapunut, vaan perhe jää todennäköisesti vastaisuudessa yhdistämättä.

Olen aika surullisena seurannut paitsi sitä keskustelua, mitä tässä salissa on käyty — tässä toki hyviä puheenvuoroja ovat tänään käyttäneet useat edustajat, kiitos muun muassa edustaja Räsäselle, Niinistölle, Biaudet'lle, monille muille, jotka ovat hyviä puheenvuoroja käyttäneet — myös tätä kokonaiskeskustelua, jota yhteiskunnassa on viime aikoina käyty, esimerkiksi tämän yksittäistapauksen, irakilaisperheen, osalta, joka nousi julkisuuteen voimakkaasti. Siinä oli tilanne, jossa perhe oltiin hajottamassa sen takia, että katsottiin, että tulorajat eivät täyty. Kyllä siinä vaiheessa sisäministeri Orpo, presidentti Niinistö, monet hallituspuolueiden kansanedustajat, keskeiset toimijat olivat kauhuissaan, kuinka tällaista voi sattua. Nyt kuitenkin ollaan tuomassa tämä lakiesitys äänestykseen, joka käytännössä

tulee tarkoittamaan sitä, että tämänkaltaiset tapaukset tulevat lisääntymään. Niistä tulee sääntö eikä suinkaan enää poikkeus, yksittäistapaus.

Vielä kerran ihmettelen sitä, missä ovat kokoomuksen, keskustan kansanedustajat, (Puhemies koputtaa) jotka täällä salissa ovat äänestämässä tämän hallituksen esityksen puolesta ja sitten julkisuudessa puhuvat aivan toisella suulla, aivan toisella äänellä. Uskon, että (Puhemies koputtaa) tämä nähdään ongelmaisena näiden puolueiden sisällä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Edustaja Marin, nyt on reilusti 2 minuuttia mennyt, ja pyydän siirtymään puhujapönttöön, mikäli haluatte jatkaa. Pidetään pelisäännöistä kiinni.

Mutta missä nämä edustajat tästä keskustelusta ovat?

23.31 **Ben Zyskowicz kok:** Arvoisa herra puhemies! Edustaja Ville Niinistö on moittinut minua siitä, että ymmärrän tahallaan väärin täällä käytettyjä puheenvuoroja, mutta kun kuuntelin edustaja Ville Niinistön puheenvuoroa tästä Euroopan yhteisestä vastauksesta tähän pakolaiskriisiin, niin kyllä ymmärsin hänen tarkoittavan sitä, että niin kauan kuin tällaista yhteistä ratkaisua ei ole saatu aikaiseksi, Suomen ei pitäisi ryhtyä mihinkään omiin ratkaisuihin esimerkiksi perheenyhdistämisen kiristämiseksi. Tämähän tarkoittaisi sitä, että kun muut maat kuin Suomi kuitenkin toimivat näin eli kiristävät perheenyhdistämisen ehtoja ja muita turvapaikkapolitiikkaansa liittyviä ehtoja, niin Suomi jäisi selvästi houkuttelevammaksi turvapaikanhakijoiden kannalta kuin muut Pohjoismaat, jotka kaikki ovat tiukentaneet ehtojaan, tai muut Euroopan maat. No, jos näin on ja kun te kannatte huolta kotoutumisen onnistumisesta näiden ihmisten kohdalla, niin ettekö te lainkaan kanna huolta siitä, että tällöin Suomen turvapaikanhakijoiden määrä nousee niin suureksi, että tämä sama huoli, jota te kannatte kotoutumisen onnistumisesta, jos perhettä ei voi yhdistää, olisi sovellettavissa tilanteeseen, jossa Suomeen tulee niin paljon turvaa hakevia ihmisiä, että meillä ei ole, siis meillä suomalaisena yhteiskuntana ei ole, mitään edellytyksiä onnistua näiden ihmisten kotouttamisessa? — Jatkan pöntöstä. (Puhuja siirtyi puhujakorokkeelle) (Eva Biaudet: Mutta kun muutetaan koko maa, niin kukaan ei halua tulla tänne! Eikö se ole niin kuin ihan hyvä?)

Niin — kun täällä on näitä välihuutoja — olenkin sitä mieltä, että Suomi on maailman paras maa, ja riittävästi houkuttavuutta on jo siinä, että Suomi on maailman paras maa. Sen päälle ei tarvita sitä, että kun kaikki muut maat tiukentavat perheenyhdistämisehtoja tai muuten turvapaikkapolitiikkaansa, niin Suomi jättäisi tekemättä samoin. Eli kysymys kuuluu: kun te hyvin kauniin sanoin ja inhimillisyyttä korostaen, edustaja Kari ja kumppanit, korostatte sitä, miten kotouttamisessa tarvitaan perhettä, jotta kotoutuminen voisi onnistua, ja miten kotoutumisen onnistuminen on keskiössä, niin sitten kun puhutaan siitä, että määrät Suomessa tulevat sellaisiksi, että suomalainen yhteiskunta ei pysty vastaamaan siihen haasteeseen, niin silloin teitä ei lainkaan huoleta se, (Eva Biaudet: Missä se raja on?) että kotoutumisen onnistumisedellytykset ovat valuneet hiekkaan. (Eva Biaudet: Koska se tapahtuu?) — Se tapahtuu, edustaja Biaudet, esimerkiksi silloin, jos sama, mikä tapahtui viime vuonna, yli 32 000 turvapaikanhakijaa, tapahtuisi nyt vuosi toisensa perään, ennen kuin tämä pakolaiskriisi asettuu. (Eva Biaudet'n välihuuto)

Eli tästä tässä laissa on kyse, edustajat Niinistö, Biaudet ja kumppanit, siitä, että kun muut maat tiukentavat turvapaikkapolitiikkaansa, Suomi ei voi olla tiukentamatta, ellem-

me altista itseämme sellaiselle tilanteelle, että turvapaikanhakijoiden määrät Suomessa nousevat sellaisiksi, että meillä ei ole mitään todellisia edellytyksiä onnistua näiden ihmisten kotouttamisessa — kaikkine niine kielteisine seurauksineen, mitä siitä tulee näille ihmisille itselleen ja suomalaiselle yhteiskunnalle. Näistä kielteisistä seurauksista kotoutumisen epäonnistuessa te olette hyvin tietoisia, kun puhutaan siitä, että näiden perheiden puuttuminen vaikeuttaa näiden ihmisten kotoutumista. Silloin te olette huolissanne kotoutumisen epäonnistumisesta kaikkine seurauksineen, mutta kun puhutaan määristä ja siitä, että suomalainen yhteiskunta ei pysty kotouttamaan sellaisia määriä, mitä viime vuonna nähtiin, jos se jatkuisi vuosittain, niin silloin te ette ole huolissanne kotoutumisen epäonnistumisesta. (Eva Biaudet'n välihuuto)

Edustaja Ville Niinistö väitti, että hallituksen tavoitteena on se, että Suomeen tulee mahdollisimman vähän turvapaikanhakijoita. Tämä ei ole hallituksen tavoite. Hallituksen tavoite on se, että Suomeen tulevien turvapaikanhakijoiden määrä ja Suomen realistiset voimavarat kotouttamisen onnistumisessa jotenkin vastaisivat toisiaan — ei ole annettavissa, edustaja Biaudet, mitään yksittäisiä lukumääriä — eli jotenkin olisivat samalla kartalla.

Ymmärsin, edustaja Ville Niinistö, edelleen puheenvuoronne niin, että toisin kuin edustaja Biaudet'n mielestä — kuten hän täällä on sanonut — teidän mielestänne on näillä perheenyhdistämisasioilla vetovoimamerkitystä. Jos ymmärsin väärin, niin sitten ymmärsin väärin. Mutta kun kerroitte näitä, miten eri Euroopan maat tekevät omia ratkaisujaan, ja kerroitte, että jos olisi yhteinen politiikka, jossa olisi samat säännöt, niin silloin ei olisi näitä erilaisia perheenyhdistämispolitiikkoja (Ville Niinistön välihuuto) eikä olisi silloin tätä vetovoimatekijää. Mutta jos ette näe näissä asioissa mitään vetovoimatekijöitä, niin haluatte tämän tosiasian kieltää, koska minun mielestäni on päivänselvää — notorinen asia, etten sanoisi, yleisesti tiedossa oleva asia — että turvapaikanhakijoiden määrät myös riippuvat asianomaisten maiden vetovoimatekijöistä, (Eva Biaudet'n välihuuto) joissa yhteiskunta itsessään on yksi tekijä, mutta myös turvapaikanhakijoiden asemaan liittyvät asiat ovat yksi tekijä.

Kun tämä esitys on niin häpeällinen ja niin julma ja niin epäinhimillinen (Eva Biaudet: Totta!) — ja sitten teiltä loppuvat sanat — niin kun nyt sitten vihreät esimerkiksi Ruotsissa tekevät tällaista häpeällistä, julmaa ja Suomeakin epäinhimillisempää politiikkaa, koska siellä vielä tiukemmin toissijaisen suojelun saaneiden turvapaikanhakijoiden perheenyhdistämistä vaikeutetaan, niin kai te, edustaja Ville Niinistö, puolueenne puheenjohtajana ette tyydy pelkästään puheisiin vaan tällaisen häpeällistä, julmaa ja epäinhimillistä politiikkaa toteuttavan veljespuolueen kanssa vähintään nyt jollain tavoin laitatte puoluesuhteenne katkolle, jos ette ryhdy vieläkin voimakkaampiin toimenpiteisiin, (Ville Niinistön välihuuto) jotta tämä häpeällinen, julma ja epäinhimillinen politiikka, jota Ruotsin vihreät harjoittavat, ei millään tavoin olisi tahraamassa teidän kuitenkin näissä asioissa kirkasta mainettanne ja kilpeänne, jos näin sanoisin. Tämän sanottuani toistan: en epäile teidän vilpittömyyttänne ja johdonmukaisuuttanne näissä turvapaikka-asioissa — puhun siis Suomen vihreistä — en epäile. Epäilen kyllä, että te ette halua nähdä sellaisia tosiasioita, jotka puhuvat näitä teidän hyviä ja kauniita ajatuksianne vastaan.

Edustaja Räsäsellekin pitää sanoa, että kyllä Ruotsin demarihallitus on sitten aivan mielettömillä harhateillä, kun siellä kuvitellaan, että turvapaikkapolitiikkaa kiristämällä, perheenyhdistämistä kiristämällä, voitaisiin vaikuttaa Ruotsiin tulevien turvapaikanhakijoiden määrään. Miten he voivatkaan olla näin naurettavan lapsellisia, että jotain tällaista kuvittelevat, ajatelkaa, Ruotsin demarit? Siellä vihreät sentään kuulemma vastustavat tätä

oman hallituksensa politiikkaa, mutta ilmeisesti demarit eivät vastusta ja kuvittelevat siellä — ajatelkaa — että vaikuttamalla esimerkiksi perheenyhdistämisen ehtoihin voitaisiin vaikuttaa Ruotsiin tulevien turvapaikanhakijoiden määrään. (Eva Biaudet'n välihuuto)

Edustaja Niinistö, aivan lopuksi pieni asia: Sanoitte, että ette pidä vasemmistopopulismista. Kyllä te pidätte, te olette suorastaan ihastunut siihen ja harjoitatte sitä menestyksellä jatkuvasti. (Eva Biaudet: Ottakaa esimerkkiä Reinfeldtistä, siinä on teillä veljespuolue!)

23.40 **Ville Niinistö vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Zyskowicz, jos teidän arvomaailmanne, tavoitteenne ja maailmankuvanne toteutuisi, aika moni hädänalainen pakolainen vuosikymmenten ja vuosisatojen saatteessa tässä maailmassa olisi jäänyt ilman turvaa. Minä olen todella iloinen, että 1930-luvulla ne maat, jotka ottivat vastaan silloin niitä, jotka olivat hädänalaisia, eivät ajatelleet niin, että on vetovoimatekijöitä. Lähes pääsääntöisesti aivan keskeisesti kriisit, sodat, vainot, nälänhädät ja erilaiset sisäisesti järkyttyneet olosuhteet luhistuvissa valtioissa ovat syyt, jotka saavat ihmisiä liikkeelle. Pakolaiset pakenevat hätää, ja heille annetaan turvaa sen takia, että se on inhimillisesti oikein.

Te puhutte vetovoimatekijöistä, niin kuin nämä ihmiset tulisivat turisteina tänne. Minusta se on epäinhimillinen maailmankuva, ja sellaisella maailmankuvalla, jos se toteutuisi politiikassa, maailman hädänalaisimmilla ei olisi mitään ovea, johon heidän koputtaessaan heidät päästettäisiin sisään.

23.41 **Krista Mikkonen vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puheenjohtaja! Olen kuunnellut sekä viime viikolla että tänään edustaja Zyskowiczin puheita, ja minulle on nyt jäänyt muutamia kysymyksiä ja ihmetyksen aiheita. Olen yrittänyt ymmärtää, mutta en ole vielä siinä onnistunut.

Kun on ollut puhetta siitä, että tämä perheenyhdistämisen tiukentaminen vähentäisi tänne tulevia turvapaikanhakijoita ja tämä on tavoiteltava asia nyt hallituksen mielestä, niin jos me tällä lakiesityksellä emme kuitenkaan puutu siihen, mitkä ovat ne ehdot, milloin kansainvälistä suojelua saa, jos tänne on tullut jostain maasta vainoa kokenut ihminen, hyvin suurella todennäköisyydellä hänen perheensäkin sitä samaa tilannetta pakenee, niin onko se sitten parempi, että nämä lapset ja naiset lähetetään tänne vaarallisia reittejä pitkin, jos he sitten kuitenkin saisivat sen turvapaikan tänne tullessaan? Tätä minä en nyt ole tässä ymmärtänyt, miksi me haluamme vaikeuttaa niitä reittejä, miksi me ehdoin tahdoin haluamme, (Puhemies koputtaa) että lapset ja naiset joutuvat vaarallisille reiteille.

23.42 **Joona Räsänen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin varmaan aikaisemmin jo totesin, jokainen maa varmaan tekee omasta lähtökohdastaan sitä kansallista politiikkaa niin kuin haluaa tehdä ja osittain siihen kansalliseen politiikkaan sitten vaikuttavat ne päätökset, mitä muissa maissa on tehty, ja tämä varmaan pätee niin Ruotsiin kuin myös tässä tapauksessa Suomeen.

Mutta edelleen, kun tullaan niin kutsuttuihin vetovoimatekijöihin, olen sitä mieltä, että jos meillä Euroopassa noudatettaisiin niitä yhteisiä pelisääntöjä, joita me olemme itse yhteisesti sopineet, niin eihän tämmöistä tilannetta, että ihminen pystyisi Kreikasta Itävaltaan, Saksaan, Tanskaan, Ruotsiin ja sieltä vielä Suomeen matkustamaan turvallisten maiden läpi, tapahtuisi vaan hän hakisi turvaa siinä ensimmäisessä maassa, johon hän saapuu. Tähän toivon nyt, että hallitus keskittää sen tarmonsa, että se pystyy Dublin-asetusta muut-

tamaan siten, että se todella tarkoittaa sitä, (Puhemies koputtaa) että rekisteröidytään siinä ensimmäisessä maassa ja sitten taakanjaon kautta hoidetaan se, että taakka ei ole liian suuri kenellekään.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Siirrymme puhujalistaan.

23.43 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Mikäli ymmärsin äsken oikein, niin edustaja Biaudet esitti huolensa siitä, että Suomi on hänen mukaansa toiminut riittämättömästi viime syksynä tehdyn vapaaehtoisen taakanjakomekanismin suhteen. No, nyt Italiasta ja Kreikasta uudelleenjaettaviksi päätetyistä 160 000 turvapaikanhakijasta oli kuitenkin toukokuun loppuun mennessä siirretty koko EU-alueella vain noin 2 000 henkilöä, joista kuitenkin lähes 300 henkilöä Suomeen eli lähes kuudesosa. (Eva Biaudet: Mutta ei edes puolet luvatuista!) Ja vaikka edustaja Biaudet tosiaan arvosteli Suomea siitä, ettemme ole vastaanottaneet riittävää määrää turvapaikanhakijoita, niin olemme Suomessa kuitenkin toteuttaneet viime syksynä solmittua sopimusta muihin EU-maihin verrattuna mielestäni hyvinkin pedantisti. Siten kritiikki vapaaehtoisen taakanjakosopimuksen noudattamatta jättämisestä tuleekin kohdistaa Suomen sijasta aivan muihin EU-maihin.

Arvoisa puhemies! Muiden EU-maiden toiminta tässä vapaaehtoisessa taakanjakomekanismissa ja sen tehdyn sopimuksen noudattamisessa ei missään nimessä myöskään lupaa millään tavalla hyvää edustaja Räsäsen mainitseman EU-komission suunnitteleman Dublin-sopimuksen uudistuksen kannalta. (Eva Biaudet: Niin että jätetään ne sinne vaan!)

23.45 **Ben Zyskowicz kok:** Arvoisa herra puhemies! Edustaja Joona Räsäselle sanon, että jos eurooppalainen systeemi, Geneven pakolaissopimus, Dublinin sopimus ja muut toimisivat, niin ei todellakaan tapahtuisi näin, että tulee tällainen määrä ihmisiä, jotka eivät hae turvapaikkaa siinä ensimmäisessä eivätkä toisessa eivätkä kolmannessa eivätkä neljännessä eivätkä viidennessä ja niin edelleen maassa, vaan päätyvät Pohjan perukoille Suomeen.

Mutta kun tämä systeemi tällä hetkellä ei toimi, (Eva Biaudet: Miljoona Kreikassa!) niin kysehän on siitä, miten Suomen tässä tilanteessa tulisi toimia ja tulee toimia. Siitähän tässä keskustelussa on nyt kyse. (Eva Biaudet: Miljoona Kreikassa!) Ja tämä liittyy myös siihen, mitä halusin vielä viimeisessä puheenvuorossani tämän asian osalta edustaja Ville Niinistölle vastata. En todellakaan pidä näitä ihmisiä turisteina, toisin kuin epäilitte, mutta ei tämä maailma ole toisaalta niin kaunis kuin mitä haluatte antaa ymmärtää. Järjestelmät on tehty vainottuja ihmisiä varten, ja ei sekään tilanne, jota äsken kuvasin ja jota edustaja Räsänen omassa puheenvuorossaan kuvasi, jossa tullaan lukuisten turvallisten maiden läpi ja tavoitteena on jokin tietty maa, edustaja Ville Niinistö, ole ihan näiden Geneven pakolaissopimuksen, Dublinin sopimuksen ja muiden sopimusten hengen mukainen. (Eva Biaudet: Kyllä se Geneven on!) Kyllä meidän pitää myöntää, että tässä nykyisessä Euroopan turvapaikkakriisissä on sellaisia ilmiöitä, jotka ovat tehneet tämän tilanteen poikkeuksellisiksi ja joihin eri maat joutuvat reagoimaan, kun yhteistä eurooppalaista politiikkaa tämän tilanteen saamiseksi hallintaan ei ole pystytty löytämään.

23.47 **Ville Niinistö vihr:** Arvoisa puhemies! Lopulta tässä, mistä huomenna äänestetään, on kysymys valinnasta, valinnasta siitä, uskommeko me johonkin tällaiseen hypoteettiseen uhkaan, joka on meille hallitsematon ja jossa puhutaan teoreettisista ihmisistä jossain muualla ja siitä, että me torjumme heitä täällä tekemällä lainsäädäntöä, joka kaventaa ih-

misten ihmisoikeuksia Suomessa, vai puhummeko oikeista ihmisistä, jotka ovat jo nyt Suomessa, joita me tapaamme tuolla vastaanottokeskuksissa, joiden me näemme kärsivän siitä, että he eivät saa nähdä vaimoaan, lapsiaan tässä maassa — he ovat syvästi huolissaan siitä, miten heille käy heidän omissa kotimaissaan ja lähtömaissaan — ja että näiden ihmisten oikeutta saada rakkaimpiaan Suomeen rajoitetaan. Kysymys on oikeista ihmisistä, jotka kärsivät, jotka haluavat olla rakkaimpiensa kanssa.

Minä haluan elää oikeusvaltiossa, jossa näiden todellisten ihmisten huoli on lainsäädännön ytimessä, että kaikilla on tässä maassa hyvä olla ja tämä maa on kaikille houkutteleva maa siinä mielessä, että täällä on hyvä tehdä työtä, kotoutua, elää, yrittää ja asua. Ei ole mitään järkeä yrittää tehdä tästä maasta mahdollisimman kurjaa maata hypoteettisten pelkotilojen takia, ja siitä me huomenna äänestämme.

23.48 **Sanna Marin sd:** Arvoisa puhemies! Vaikka edustaja Zyskowicz tässä salissa urhoollisesti puolustaa hallituksen ainakin minun mielestäni julmaa ja epäinhimillistä politiikkaa ja valintoja perheenyhdistämisen osalta, niin en kuitenkaan usko, että edes hallituspuolueiden rivit ovat ihan näin suorat kuin mitä nämä edustaja Zyskowiczin puheenvuorot antavat ymmärtää. (Ben Zyskowicz: No varmasti!) Uskon, että niin kokoomuksen ryhmässä kuin keskustan ryhmässä on paljon edustajia, jotka ihan oikeasti kipuilevat tällä hetkellä omantuntonsa kanssa siitä, mitä he tekevät tässä äänestyksessä, ja kehotankin myös edustaja Zyskowicziä kuten kaikkia muitakin seuraamaan aika tarkkaan, keitä siihen äänestykseen ylipäätänsä osallistuu, ketkä jättäytyvät äänestyksestä pois, istuuko täällä salissa ihmisiä, jotka joko jättävät äänestämättä tai sitten painavat tyhjää. Uskon, että näitäkin tullaan näkemään, niin kipeä ja ongelmallinen tämä esitys on.

On edelleen surullista, että esimerkiksi keskustan edustajia tässä salissa ei ole yhtään. Muun muassa keskustan tuleva perheministeri Annika Saarikko on hyvin yksituumaisesti todennut, että tämä esitys perheenyhdistämisen tulorajasta, mitä nyt ollaan tekemässä, on irvokas. Näin hän toteaa suoraan Suomenmaan haastattelussa — tuleva perheministeri. Eli meillä on hallitus, joka ei selkeästi ole yhtenäinen tässä kysymyksessä. Meillä on hallitus, jonka edustajat ovat tästä asiasta erimielisiä, vaikka edustaja Zyskowicz näyttää, että täällä ikään kuin rivit olisivat suorina. Me tulemme näkemään varmasti äänestyksessä mielenkiintoisia tuloksia tästäkin näkökulmasta.

Toivon, että niin kokoomuksen edustajat kuin keskustan edustajat nyt ihan oikeasti miettivät, onko tämä se Suomi, jonka me haluamme 2016, onko tämä se Suomi, aivan kuten edustaja Biaudet viime viikolla täällä kysyi, mistä me haluamme meidän lapsillemme kertoa: Suomi, joka käänsi selkänsä ihmisoikeuksille, (Puhemies koputtaa) perheille, lapsille.

23.51 **Joona Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Tässä täytyy jo pahoitella, että pidentää hyvää keskustelua, mutta ehkä rohkenen kuitenkin tämän puheenvuoron vielä käyttää.

Oikeastaan olisin halunnut ehkä sanoa edustaja Zyskowiczille, että tässä teidän viimeisessä puheenvuorossanne ei nyt tullut hirveästi sellaisia asioita, joista tässä nyt fundamentaalisesti olisimme eri mieltä. Ja jos nyt muistelemme sitä viime viikon torstain keskustelua, niin silloinkin aika konkreettisesti kävin läpi sen, että ymmärrän täysin sen, että tässäkin tilanteessa Suomi joiltain osin tulee tiukentamaan omaa perheenyhdistämiskäytäntöään ja muuta lainsäädäntöään liittyen esimerkiksi turvapaikanhakijoihin. Mutta sitten se ratkaiseva kysymys on se, että kun tiukennetaan, niin kuinka paljon ja säilyykö kuitenkin

näiden tiukennustenkin jälkeen se inhimillisyys siinä, että todella autamme niitä, jotka ovat kaikista hädänalaisimpia.

Ja edelleen palaan siihen, että jos ne kolme esitystä, joita täällä viime viikolla esitettiin, olisi hyväksytty, niin silti — silti — meillä ulkomaalaislaki ja perheenyhdistämisen käytänteet olisivat tulleet tiukemmiksi kuin nykykäytänteet. Siis vaikka olisimme näiltä kolmelta osin lieventäneet tätä hallituksen esitystä, niin silti meillä olisi tulevaisuudessa tiukempi perheenyhdistämisen lainsäädäntö kuin meillä on nyt. Että siltä osin ajattelen kuitenkin niin — kun sitä keskustelua tässä on käyty, että voiko Suomi olla kokonaan tiukentamatta — että ei varmasti, ainakaan omasta mielestäni. Mutta siinä, kuinka paljon tiukennetaan, täytyy sitten jo aika paljon harkintaa käyttää ja toivon mukaan inhimillisyyttä, ja sitä nyt ehkä pikkuisen kyllä hallitukselta puuttuu.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.